

13

**COLLEGA'S ZONDER GRENZEN/
COLLÈGUES SANS FRONTIÈRES**

**“Samenwerken
maakt ons sterker”**

VPS VERNIEUWD

**Wat er aan uw
statuut verandert**

Johan François, inspecteur
Beton en Staal (MOW)

EXPERTISE DELEN

“Voor al uw vragen over beton”

Ook de 12^{de}
man moet in
vorm zijn.

**AF EN TOE EEN VRIJE TRAP
NEMEN, DAT VOELT BETER**

**EN ANDERE TIPS
VOOR OP HET WERK:**

2. Scoor met gezonde tussendoortjes.
3. Zet slechte lunchgewoontes buitenspel.
4. Plaats de printer ver genoeg en dribbel er naartoe.
5. Drink regelmatig een wereldbeker water.
6. Ga tijdens de pauzes een rondje wandelen of lopen.
7. Word aanvoerder van bewegingsinitiatieven.
8. Supporter voor collega's die hun gezondheid verbeteren.

Alles anders

Geel en zwart. In het straatbeeld ziet u die kleuren momenteel vooral op verkiezingsaffiches. Maar dat is niet wat u hier op de foto ziet. Ik heb mij niet laten overhalen tot een politieke carrière, ik ben politiek neutraal en ben van plan dat voorlopig zo te houden. Mijn outfit heeft alles te maken met de nieuwe huisstijl voor de Vlaamse overheid. U hebt al wel gehoord van de nieuwe leeuw die Vlaanderen en onze overheid voortaan moet vertegenwoordigen: een strakke leeuwenkop vervangt de heraldische leeuw, een nieuw lettertype moet de dynamiek van Vlaanderen tonen en het Vlaamse geel krijgt een opfrisbeurt (p. 32). De komende maanden krijgt de Vlaamse overheid dus een ander uitzicht. En wie goed kijkt, merkt dat vandaag misschien ook al aan dit blad.

Maar nog over die verkiezingen: ook die zullen de komende maanden verandering brengen. Nieuwe bazen, nieuwe wetten (al gaat het in ons geval over decreten). Ik heb alvast één warm verzoek aan onze nieuwe bazen: laat de regeringsonderhandelingen alsjeblieft niet te lang aanslepen. De Vlaamse overheid staat dit jaar immers voor nog een andere grote verandering: die van de zesde staatshervorming, met 20 miljard aan nieuwe bevoegdheden. In zo goed als alle domeinen van de Vlaamse overheid zijn collega's ijverig aan het werk om de overdracht van de nieuwe bevoegdheden in juli en de fysieke overstap van enkele duizenden federale collega's eind dit jaar zo vlot mogelijk te laten verlopen. Een lange zoektocht naar een nieuwe regering zou die opdracht alleen maar moeilijker maken.

Nog verandering, vraagt u? Jawel, nog tot midden juni verhuizen 1401 collega's uit 29 entiteiten in Oost-Vlaanderen hun hele hebben en houden naar het nieuwe VAC Gent (p. 14). Dat gebouw is oogverblindend mooi en technisch doordacht, het uitzicht over Gent overweldigend en dat allemaal op twee stappen van het station. Toch is zo'n verhuizing een bittere pil voor sommige collega's. Want alles verandert... tot de koffie toe. De collega's in het VAC Gent zijn immers bij de eersten die de nieuwe koffierevolutie ondergaan die later dit jaar voor ons allemaal volgt. Decennia terug hebben we madame Arabelle vervangen door zelfgezette koffie, dit jaar gaat die thermoskoffie er (bijna) overal uit voor anonieme, geautomatiseerde koffie. En zo komen er nog heel wat vernieuwingen in de catering: foodcorners, broodjesbars, en een make-over voor de personeelsrestaurants, met pastabars en fruitbars (p. 20).

U ziet het, een en al verandering en vernieuwing in dit lentenummer. Nieuwe huisstijl, verkiezingen, nieuwe bevoegdheden, verhuizen, nieuwe koffie, meer keuze in de restaurants. Wat voor de ene een verbetering is, is voor de andere een last. En zo zijn er altijd winnaars en verliezers. Dat zal op 25 mei niet anders zijn.

Leen De Dycker, hoofdredacteur
www.twitter.com/leendedycker

“Een lange zoektocht naar een nieuwe regering zou ons werk alleen maar moeilijk maken”

COLOFON · Magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel negende jaargang nr. 48 mei-juni 2014 · Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker · Coördinatie: Petra Goovaerts · Redactie: Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Frank Willemse · Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem · Foto's: Belgalmage/Kurt De Splenter, Joris Casaer, Luc De Meyer, Wil Mathijs, Liesbeth Peremans, Luc Roymans, Lieven Van Assche, Peter Van Hoof · Cartoon: Floris · Puzzel: Freddy Roegiest · Strip: Simon Spruyt · Column: Veerle Van den Broeck · Lay-out: Cypres nv, Leuven · Druk: die Keure, Brugge · Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel.

Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudewijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

SAMENWERKEN

Collega's zonder grenzen

10

1401 COLLEGA'S NAAR VAC GENT

Niet voor niets een voorbeeldgebouw

14

RADAR

Te leen: collega's met talent

22

GEVONDEN

WORKSHOP FACILITATORS

VPS

26

Vernieuwd statuut met meer mogelijkheden

DE DAG VAN JOHAN FRANÇOIS, INSPECTEUR BIJ DE AFDELING EXPERTISE BETON EN STAAL VAN HET DEPARTEMENT MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN (MOW)

“Wij weten alles over beton”

35

“Eén herkenbare stijl voor Vlaanderen”

Top 3 van collega Rudy Savenberg

1 De dag van inspecteur Johan François p. 35

“Ik lees graag hoe collega's hun werk doen. Dankzij dit artikel heb ik iets bijgeleerd over de aanpak van betonrot.”

2 Nieuwe huisstijl p. 32

“Eindelijk: een moderne huisstijl voor de Vlaamse overheid. Ik hou van abstract. Het nieuwe logo geeft mij een boost. Knap gemaakt, echt waar!”

3 Bij de burens p. 34

“Wijs van Albert en Paola dat ze wilden poseren voor de selfie van collega Stephan. Ze doen dus ook mee aan de rage.”

Rudy Savenberg van de Stafdienst van Wonen-Vlaanderen ziet heel wat overeenkomsten tussen zijn werk en zijn passie voor militaire strategiegames. “Je moet samenwerken, afspraken maken en goed communiceren.” Maak kennis met gamer Rudy op p. 18.

Alles in 13

3	Editio van hoofdredacteur Leen
4	Inhoud
6	Samengevat
10	Samenwerken Collega's zonder grenzen
14	1401 collega's naar VAC Gent
17	Collega's ruimen e-mail op
18	Passie voor gamen
20	Nieuw op de menukaart
22	Te leen: collega's met talent
24	Schatten van Vlaanderen Erfgoed in een puntzak
26	VPS: simpel en soepel
30	10 to do's voor de nieuwe regering
32	Nieuwe huisstijl
34	Bij de burens
35	De dag van Johan François, inspecteur bij de afdeling Expertise Beton en Staal
38	In de bloemetjes
40	Win
42	Puzzel
43	Column: Tevreden
44	Lezersbrieven
45	Strip door Simon Spruyt
46	Lezersbrieven (vervolg)

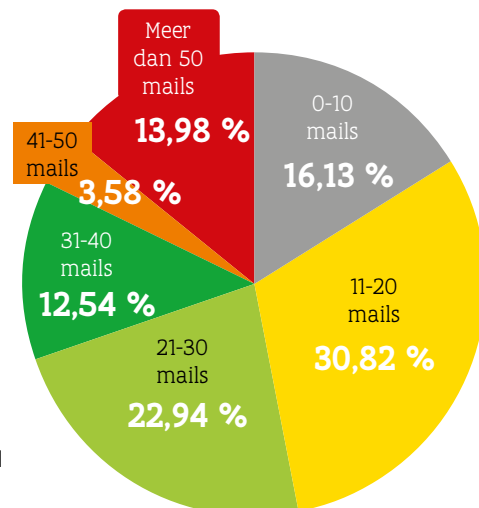
POLL

Minder dan 30 e-mails per dag

Bijna zeven op de tien collega's krijgen dertig e-mails of minder per dag. Bijna 14 % vindt er elke dag meer dan vijftig in zijn inbox. De grote schuldigen? Spam, nieuwsbrieven en het feit dat u onnodig in cc staat. In 2014 zult u trouwens geregeld tips en tricks krijgen om uw mailbox op te ruimen, e-mails zo efficiënt mogelijk te bewaren, een goed klasement op te bouwen ... 2014 is immers uitgeroepen tot het jaar van de e-mail (p. 17) door de collega's van de entiteit e-government en ICT-beheer.

Meer info vindt u op www.bestuurszaken.be/e-mail.

Lees meer reacties op de poll op p. 44.

NIEUWE POLL

STEM EN WIN

Wat vindt u van de nieuwe ontslagregeling?

Vanaf 1 juli wordt de ontslagregeling iets soepeler (p. 28). Wie na een negatieve evaluatie opnieuw een onvoldoende krijgt tijdens een van de twee daaropvolgende evaluaties, moet ontslagen worden. Vindt u dat een goede regeling? Gaat ze te ver of nog niet ver genoeg?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 20 euro. U kunt stemmen tot en met 15 mei 2014.

VOOR ANNICK FOR KENYA

VDAB zamelt 22 315 euro in

22 315 euro: zoveel hebben de collega's van de VDAB in 2013 ingezameld.

“Elk jaar kiest de VDAB een project voor het goede doel. Vorig jaar was dat *Annick for Kenya*, het project van de vzw die de droom van (de in 2007 vermoorde, red.) Annick Van Uytzel heeft gerealiseerd: een naaischool oprichten in Afrika”, vertelt Liesbeth Wouters van de VDAB.

Hoe?

“We hebben wafels gebakken en soep gemaakt, Afrikaanse etentjes en een quiz georganiseerd, en presentaties over *Annick for Kenya* gegeven. Ik heb ook mijn blogverhalen gebundeld in het boekje *Mijn Kenia*, dat nog steeds te koop is voor 10 euro.”

Wat?

“Met de opbrengst van mijn boek zullen 600 kinderen een schooluniform krijgen zodat ze naar school kunnen, want zonder uniform kan dat niet. Met de rest van het budget kunnen heel wat jongens en meisjes een las- en naaiopleiding volgen in de scholen die we daar helpen oprichten. Toen ik enkele jaren geleden al een andere naaischool van de vzw *Annick for Kenya* mee heb helpen opbouwen, zijn er bij de VDAB verschillende collega's nauw betrokken geraakt. Edith Vanhees, Martine Keuleers en ik hebben al lesgegeven in de naaischool en Jozsef Nagy gaf lessen in een nieuwe school vlakbij.”

Waarom?

“Ik kende Annick of haar ouders niet. Maar het project sprak me meteen aan. Naar Kenia reizen met de ouders van Annick en de scholen mee opbouwen: het kost me veel voorbereiding, een groot deel van mijn vakantie en flink wat geld. Maar ik zou het niet meer kunnen missen.”

Lees de blog van Liesbeth: joblog.vdab.be/vdabmedewerkster_liesbeth

“In Kenia mee scholen opbouwen, ik zou het niet meer kunnen missen”, zegt Liesbeth Wouters (rechts).

Nancy De Vogelaere, Elke Wambacq en Joke Renneboog

20 % KORTING

Koop het boek
Tot uw dienst voor
19,99 in plaats van
24,95 euro via
www.lannooshop.com/13.

Pleidooi voor nieuwe overheid

Een open, transparante en flexibele overheid, dat is wat collega's Nancy De Vogelaere (Departement Onderwijs en Vorming), Joke Renneboog (Departement Bestuurszaken) en Elke Wambacq (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) met hun boek *Tot uw dienst* willen bereiken.

"Essentieel is een overheid die haar klant centraal zet, en niet de eigen dienstverlening", vertellen de drie. "Heel wat collega's zijn wel bereid om daar wat aan te doen, maar botsen op vastgeroeste ideeën, die we in ons boek 'dino's' noemen. Dat willen we samen met andere dinobusters veranderen." De drie enthousiaste dertigers hebben het boek in hun vrije tijd geschreven. "Via samenwerkingstools op het internet," vertelt Nancy De Vogelaere, "maar we hielden ook schrijversweekenden bij een van ons thuis. We kregen al veel positieve reacties, zowel in de overheid als daarbuiten. Mijn toenmalige administrateur-generaal heeft voor elk van zijn leidinggevend een exemplaar gekocht. Ik vond dat een mooi compliment."

Vier gewaagde voorstellen

In *Tot uw dienst* stellen de auteurs heel wat veranderingen voor om de overheid modern en klantvriendelijk te maken. Daar zitten ook enkele gewaagde, zelfs revolutionaire voorstellen tussen:

1. De **ontslagbescherming** in het statuut geldt alleen voor ambtenaren die voortdurend werken aan hun inzetbaarheid, door regelmatig opleidingen te volgen of andere ervaringen op te doen buiten hun eigen dienst.
2. In plaats van de huidige 'vaste' departementen en agentschappen komen er '**mobile departementen**' waarin ambtenaren uit verschillende hoeken van de organisatie zich verzamelen rond een bepaald maatschappelijk thema.
3. De overheid zet volop in op **sociale media**, als extra kanaal om met klanten te praten en om dienstverlening op maat aan te bieden. Online meepraten is niet alleen de taak van enkele communicatiemedewerkers, maar van alle ambtenaren.
4. De belangrijkste taak van de baas is niet beslissingen nemen, maar wel **luisteren naar zijn medewerkers**. Die hebben vaak een beter zicht op wat de klanten, de burgers, op een bepaald moment verwachten en hoe de overheid daarop kan inspelen.

Gezegd

“Vier nieuwe collega's topambtenaren maar (weer) geen vrouw. Dames, kom op!”

Administrateur-generaal Peter De Wilde van Toerisme Vlaanderen, na de aanstelling op 20 december van vier nieuwe topambtenaren. Bij alle recent aangestelde topambtenaren zijn er maar twee vrouwen te bespeuren. (Twitter, 22 december 2013)

“Ik zeg altijd tegen mijn mensen: doe je best, het mag iets meer zijn. Bij de overheid worden we niet bedreigd door sluitingen of afdankingen. We hebben een leven als God in Frankrijk. Maar er moet wel gewerkt worden.”

Gedelegeerd bestuurder Erik Portugaels van nv De Scheepvaart, vanaf 1 mei met pensioen. (Het Belang van Limburg, 22 maart 2014)

“Uiteraard worden de posten onderling mooi verdeeld onder de Vlaamse regeringspartijen en natuurlijk sluit dat vaak andere en betere mensen uit die op die manier nooit in aanmerking komen. De Vlaamse politieke benoemingscultuur verschilt op dat vlak helemaal niet van het federale niveau.”

Politicoloog Dave Sinardet ergert zich aan de hypocrisie op Vlaams niveau als het gaat over de benoeming van topambtenaren. (De Standaard, 13 februari 2014)

TIEN nieuwe topambtenaren

De voorbije maanden werden tien nieuwe topambtenaren aangesteld. Slechts twee daarvan zijn vrouwen.

Ben Forier
(54)

- **Sinds 1 januari 2014** gedelegeerd bestuurder bij de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
- **Vorige functie:** directeur van sociale huisvestingsmaatschappij Woonhaven Antwerpen
- **Opvolger van:** Hubert Lyben

Steven Dessein
(38)

- **Sinds 1 april 2014** administrateur-generaal van het Agentschap Plantentuin Meise
- **Vorige functie:** waarnemend leidend ambtenaar bij het Agentschap Plantentuin Meise

Philippe D'Hondt
(58)

- **Sinds 1 januari 2014** administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij
- **Vorige functie:** afdelingshoofd Lucht, Milieu en Communicatie bij de Vlaamse Milieumaatschappij
- **Opvolger van:** Frank Van Sevenscoten

Philippe Paquay
(48)

- **Sinds 1 februari 2014** administrateur-generaal van het Agentschap ter Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (Blosa)
- **Vorige functie:** algemeen directeur bij Blosa (van 2011 tot en met april 2013), sinds mei 2013 waarnemend administrateur-generaal bij Blosa
- **Opvolger van:** Carla Galle

Joris Relaes
(51)

- **Sinds 1 april 2014** administrateur-generaal van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)
- **Vorige functie:** kabinetschef Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid bij Vlaams minister-president Kris Peeters
- **Opvolger van:** Erik Van Bockstaele

Chris Danckaerts
(53)

- **Vanaf 1 mei 2014** gedelegeerd bestuurder van nv De Scheepvaart
- **Vorige functie:** algemeen directeur bij nv De Scheepvaart
- **Opvolger van:** Erik Portugaels

Alona Lyubayeva
(41)

- **Vanaf 5 mei 2014** Vlaams Diversiteitsambtenaar
- **Vorige functie:** Bestuurssecretaris Onthaalbureau Inburgering provincie Vlaams-Brabant
- **Opvolger van:** Ingrid Pelssers

James Van Casteren
(42)

- **Vanaf 1 mei 2014** administrateur-generaal van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
- **Vorige functie:** afdelingshoofd Woonbeleid bij Wonen-Vlaanderen
- **Opvolger van:** Laurent Burssens

Filip Boelaert
(40)

- **Sinds 1 april 2014** secretaris-generaal van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- **Vorige functie:** kabinetschef bij Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits
- **Opvolger van:** Fernand Desmyter

Gonda Cock
(61)

- **Sinds 1 maart 2014** projectleider N-niveau bij het Departement Bestuurszaken
- **Vorige functie:** administrateur-generaal bij het agentschap Centrale Accounting

WIN!

Win een van
de vijf bundels
Ons verlangen
op p. 40

Paul Bogaert wint Herman de Coninckprijs

Eind januari viel dichter en collega Paul Bogaert (45), redacteur bij de Vlaamse Infolijn (Departement DAR), in de prijzen. Hij kreeg de Herman de Coninckprijs voor zijn laatste dichtbundel *Ons verlangen*. Opmerkelijk: Paul won de prestigieuze prijs ter waarde van 6000 euro ook al eens in 2010.

Zo'n dubbele bekroning, wat doet dat met je?

"Ik verwachtte de prijs niet opnieuw, maar ik was er natuurlijk heel blij mee. Er kwam meteen een tweede druk van mijn bundel, en er volgden meer uitnodigingen voor voordrachten. De erkenning die je krijgt, maakt je werk ook geloofwaardiger voor anderen. Maar elk gedicht blijft even moeilijk om te maken, en ik blijf even kritisch voor alles wat ik schrijf."

Ons verlangen gaat over onzekerheden die nadrukkelijker naar boven komen naarmate we ouder worden. Typisch voor een veertiger?

"De thema's in mijn werk veranderen. Het valt steeds meer op hoe het leven aan elkaar hangt van onzekerheden, terwijl

we de illusie koesteren dat ze er niet zijn. Maar relatieproblemen, ziekte en andere tegenslagen zijn niet weg te denken. Inspiratie vind ik overal: op het werk, in de trein, in mijn gezin of elders. Vooral in de taal zelf eigenlijk."

Hoe combineer je werken en dichten?

"Toen ik in augustus 2013 voltijds voor de Vlaamse Infolijn ben beginnen te werken, was mijn dichtbundel al klaar. Daarvoor was ik halftijds aan de slag bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Het is nog zoeken hoe ik aan mijn volgende bundel kan schrijven."

Maak kennis met het werk van Paul op www.paulbogaert.be.

Telex...

Misnoegd over uw werk? Of net heel tevreden? Vanaf 12 mei vinden heel wat collega's de **tweejaarlijkse Personeelspeiling** in hun mailbox (www.bestuurszaken.be/personeelspeiling). *** Alvast *tevreden*, vooral over het klachtenmanagement van de Vlaamse overheid: **Vlaams ombudsman Bart Weekers**. Maar het kan nog beter. Met een boeteambtenaar bijvoorbeeld, of met meer digitalisering. *** Nog niet helemaal tevreden: de dienst Emancipatiezaken. Er waren in 2013 **3,1 % collega's** met een **migratieachtergrond** en **1,4 %** van de **personeelsleden** heeft een **handicap of chronische ziekte**. Dat zou tegen 2015 respectievelijk 4 % en 3 % moeten zijn. We moeten dus nog een tandje bijzetten. *** Vanaf nu kan iedereen ambassadeur worden bij **MOVI**, het informele kennisdelingsnetwerk van de Vlaamse overheid. Enige voorwaarde? Enthousiast worden van **nadenken over (de organisatie van) de Vlaamse overheid**. **MOVI** organiseert dit jaar nog Ambassades op 19/6, 16/10 en 18/12. Meer over die samenkomsten vindt u op www.bestuurszaken.be/movienieuw-jasje. *** **Fusienieuws**: er blijven binnenkort nog maar acht Managementondersteunende Diensten (MOD's) meer over, en geen tien zoals in juli 2013 werd aangekondigd. *** En verder: het Agentschap voor Onderwijscommunicatie maakt sinds 1 april deel uit van het Departement Onderwijs en Vorming. Het Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie fuseert op 1 juni met het Departement Werk en Sociale Economie. Administrateur-generaal Eric Vernailen gaat dan met pensioen. *** Handig om te weten voor hem: wie een vaste benoeming heeft, kan zijn **pensioenaanvraag** voortaan **ook digitaal** indienen via www.pensioenaanvraag.be. *** De Vlaamse vereniging voor ICT-personeel vzw, afgekort **Vlaanderen Connect**, kan binnenkort van start gaan, net als het **EVA Toegankelijk Vlaanderen**. ***

7,1 % collega's minder

We zijn op dit ogenblik met 2051 collega's minder dan in 2009, bij de start van deze regeerperiode. Daarmee behaalt de Vlaamse overheid ruimschoots de afgesproken personeelsbesparing van 6,5 % (of 1872 personeelsleden). Dat blijkt uit de halfjaarlijkse telling door de collega's van Bestuurszaken.

Er zijn nu nog 26 749 personeelsleden bij de departementen en de interne en publiekrechtelijke agentschappen van de Vlaamse overheid. In 2009 waren dat er nog 28 800. Daarnaast zijn er nog zo'n 10 000 Vlaamse ambtenaren bij de privaatrechtelijke agentschappen, de psychiatrische zorgcentra, het agentschap Jongerenwelzijn, een deel van Kind en Gezin en de chauffeurs van De Lijn. Zij vielen buiten de personeelsbesparingen. Ook de continuïteitsdiensten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken werden voor 0,5 % van de opgelegde besparingen ontzien.

COLLEGA'S ZONDER GRENZEN / COLLÈGUES SANS FRONTIÈRES / COLLEAGUES WITHOUT BORDERS

“We versterken

**“Je eigen manier van werken
niet opdringen aan de ander is
de sleutel tot succes”**

Els Dejonghe, Rony De Wasch en Martine Castiaux brengen Vlaamse bedrijven en Waalse werkzoekenden samen.

elkaar”

Hoezo, de Vlaamse overheid werkt niet samen? Grensoverschrijdende projecten zijn nochtans geen uitzondering. Wegen en Verkeer en de Nederlandse provincie Noord-Brabant bouwen in Mol-Postel een ecoduct waar dieren veilig de autosnelweg kunnen oversteken. Waterwegen en Zeekanaal NV onderzoekt samen met zijn Britse, Nederlandse en Franse collega's hoe ze baggerspecie kunnen recupereren. De VDAB gaat nog een stapje verder. Zij delen de werkvloer met hun Waalse tegenhanger Le Forem. “Zo kunnen we Vlaamse bedrijven en Waalse werkzoekenden makkelijker samenbrengen”, klinkt het.

VEERLE VAN DEN BROECK

Waarom zijn jullie beginnen samen te werken?

RONY: “Vlaamse bedrijven zitten vaak met vacatures die ze niet kunnen invullen, terwijl er 25 kilometer verder, onder de taalgrens, heel wat mensen niet aan een job geraken. We proberen Vlaamse ondernemers te overtuigen personeel uit Wallonië in dienst te nemen. Een goede schrijnwerker bijvoorbeeld hoeft niet per se Nederlands-talig te zijn.”

MARTINE: “Wij zoeken uit welke werkzoekenden in Vlaanderen willen werken. Dan kijken onze miniteams, die telkens uit een Vlaamse en Waalse collega bestaan, of bepaalde vacatures matchen. Waar nodig geven we taallessen aan de mensen die in Vlaanderen willen werken. Ze krijgen ook meer informatie over de bedrijfscul-

tuur in Vlaanderen. Soms organiseren we ook jobdatings tussen werkzoekenden en bedrijven.”

Hoe verloopt de onderlinge samenwerking?

RONY: “Heel goed. In het begin was het wat zoeken omdat VDAB en Le Forem elk een eigen bedrijfscultuur hebben. We hebben vooral gekeken hoe we elkaar konden versterken en dat loopt uitstekend. Je eigen manier van werken niet opdringen aan de ander, dat is de sleutel tot succes.”

Welke taal spreken jullie onderling?

MARTINE: “Iedereen spreekt in principe zijn eigen taal, maar in de praktijk merken we dat iedereen de omgekeerde reflex heeft. De Franstaligen spreken Nederlands tegen de Vlamingen en omgekeerd. Iedereen doet erg zijn best om het de ander makkelijk te maken. Soms kom ik na een dag Nederlands praten buiten en denk ik ‘Ah ja, c’est la Wallonie ici (lacht).’”

ELS: “Vaak spreken we de twee talen door elkaar. In het begin was dat even wennen en vroeg dat best wel wat concentratie, maar nu doe ik vrolijk mee.”

Samen op de werkvloer

- **Wie?** Rony De Wasch en Els Dejonghe (VDAB)
- **Met wie?** Martine Castiaux en haar collega's van Le Forem, de Waalse tegenhanger van VDAB
- Brengen vanuit hun kantoor in Moeskroen Vlaamse bedrijven en Waalse werkzoekenden in contact met elkaar en zorgen voor de nodige begeleiding. De VDAB heeft ook in Luik en Halle zulke gemengde, ‘interregionale’ teams.

“Samenwerken is voordeliger”

Samen bouwen

- **Wie?** Marleen Moelants (Agentschap Wegen en Verkeer)
- **Met wie?** Agentschap voor Natuur en Bos, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de Nederlandse provincie Noord-Brabant
- Bouwen in Mol-Postel samen een ecoduct over de E34. Dat is een plaats waar reeën, slangen, wezels, vossen ... veilig kunnen oversteken. De E34 loopt immers dwars door een natuurgebied dat zich langs beide kanten van de grens en de autosnelweg uitstrekt.

“Iedereen met zijn eigen kijk”

Marleen Moelants (AWV) en Luc Janssens (ANB) bouwen samen met het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de Nederlandse provincie Noord-Brabant het ecoduct Kempensgrens in Mol-Postel.

Waarom zijn jullie beginnen samen te werken?

MARLEEN: “Tijdens een Europese conferentie bleek dat Nederland net als wij van plan was een ecoduct over de E34/A67 te maken, in de buurt van de grens. Als we elk apart zo’n natuurbrug over de autosnelweg hadden gebouwd, stonden die ecoducten te dicht bij menselijke activiteit. Bovendien was samenwerken en één ecoduct bouwen voor beide partijen voordeliger. Nu betalen de Vlaamse en de Nederlandse overheid elk de helft.”

Het ecoduct ligt op Vlaams grondgebied. Waarom?

MARLEEN: “Het ecoduct pal op de grens bouwen zou niet efficiënt zijn omdat we

dan alle procedures twee keer moeten doorlopen. Omdat wij bij AWV veel meer in eigen beheer doen, zoals het ontwerp en de werfopvolging, was het beter om Kempensgrens op Vlaams grondgebied te leggen. Zo kon alles sneller gaan. Bovendien waren de gronden langs de kant van Nederland privébezit, wat ook extra tijd zou gekost hebben.”

Welke cultuurverschillen zijn er?

MARLEEN: “Nederland staat al veel verder op het vlak van het tegengaan van versnippering van leefgebieden van dieren door de aanleg van wegen. Zij beschikken over een nationaal plan om het probleem aan te pakken, onder meer voor ecoducten. Ook op gebied van communicatie zijn er duidelijke

cultuurverschillen merkbaar. In Vlaanderen zorgen we op een andere manier voor feedback en inspraak. Vlamingen zijn immers minder geneigd om in publiek uitgebreid te gaan discussiëren. Wat voor ons ook ongewoon is, is dat Nederlanders zich bij vergaderingen veel strikter aan de timing houden. Maar het is altijd fijn om met hen samen te werken.”

Wat als het ecoduct gebouwd is?

MARLEEN: “De collega’s van het ANB zullen het beheer van de brug voor hun rekening nemen. En LNE gaat de dieren opvolgen om te kijken welk effect zo’n ecoduct heeft op de dierenpopulatie. Dus binnen de Vlaamse overheid wordt er voor dit project ook mooi samengewerkt.”

“Onze manier lijkt mij handiger”

Waarom zijn jullie beginnen samen te werken?

ELS: “Iedereen botst op dezelfde problemen. Hoe krijg je verontreinigde baggerspecie weer proper? Want we moeten die meer en meer gaan hergebruiken. Daarnaast heeft die baggerspecie niet altijd de juiste structuur om bijvoorbeeld dijken mee te bouwen. Vroeger kwam dat op een stortplaats terecht, maar dat is niet echt duurzaam. En dus zoeken we samen naar oplossingen.”

Hoe hebben jullie elkaar gevonden?

ELS: “Via Interreg, een Europees initiatief dat samenwerking en kennisdeling aanmoedigt. Ze geven subsidies aan grensoverschrijdende projecten en dus hebben we een gezamenlijk projectvoorstel ingediend. Dat voorstel omzetten naar de concrete uitwerking heeft nog wat tijd gekost, want van bepaalde elementen uit het voorstel zijn er meerdere interpretaties mogelijk. Dan zaten we samen om een compromis te vinden waar iedereen zich goed bij voelt.”

Vier landen, vier verschillende culturen?

ELS: “Jazeker. Er is best wel een verschil tussen de Nederlanders en Fransen, die een meer zuiderse mentaliteit hebben (*l'acht*). De Britten zijn dan weer veel zakelijker en gereserveerder. Wat ik vooral onthouden heb, is hoe anders hun kijk op baggeren is. Zij besteden in tegenstelling tot W&Z zo goed als niets uit. Ze hebben dat onderzocht en zijn tot de conclusie gekomen dat alles in eigen beheer met eigen materieel uitvoeren voordeliger is. Ook de Nederlanders werken anders. Bij W&Z lopen onze projecten van ‘bron tot monding’. Met andere woorden: we kijken bij elk baggerproject ook wat we met de baggerspecie gaan doen. Bij hen zit dat verspreid over twee teams, wat veel meer overleg vraagt. Dan lijkt onze manier me handiger.”

Samen oplossingen zoeken

- **Wie?** Els Serbruyns (Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z))
- **Met wie?** *The Broads Authority* (Groot-Brittannië), Hoogheemraadschap voor Schieland en de Krimpenerwaard (Nederland) en de onderzoeksassociatie *Armines - école de Mines de Douai* (Frankrijk)
- Onderzoeken samen hoe je baggerspecie op een veilige manier kunt hergebruiken (om bijvoorbeeld dijken te bouwen).

Els Serbruyns (W&Z) onderzoekt samen met Britse, Nederlandse en Franse collega's hoe je baggerspecie veilig kunt hergebruiken.

1401 COLLEGA'S NAAR VAC GENT

“Niet voor niets een voorbeeld

Sinds maart verhuizen collega's uit Oost-Vlaanderen naar het Virginie Lovelinggebouw, het nieuwe VAC in Gent. Het imposante gebouw, pal naast het treinstation van Gent-Sint-Pieters, is een voorbeeldgebouw voor de Vlaamse overheid. “Zuinig, zichtbaar en toegankelijk”, klinkt het bij de beheerder, het Agentschap voor Facilitair Management (AFM). Het gebouw – genoemd naar de 19de-eeuwse schrijfster Virginie Loveling – is het laatste VAC dat opent in een provinciehoofdstad.

PETRA GOOVAERTS

90 METER HOOG

Dankzij de toren van 90 meter is het Lovelinggebouw het derde hoogste gebouw van Gent, na de Arteveldetoren (119 meter) en het belfort (95,5 meter).

28,5 MAANDEN

In maart 2011 zijn de werken gestart. De eerste steen werd op 8 december 2011 gelegd. De bouw heeft 28,5 maanden geduurd (van maart 2011 tot januari 2014).

LOVELING

Het gebouw is genoemd naar de Vlaamse schrijfster Virginie Loveling (1836-1923), een vooruitstrevende vrouw en trendsetter van het literaire realisme. Ze woonde niet ver van het Sint-Pietersstation.

ELEGANTE DAME

‘Een elegante dame’: zo werd het gebouw van in het begin beschreven. Het bestaat uit twee delen: een laagbouw (19 meter hoog) van drie verdiepingen in L-vorm en een toren van 90 meter hoog met 22 verdiepingen. De L-vorm is het ‘publieke’ deel van het gebouw met onder meer het auditorium, de tentoonstellingsruimte, het restaurant, de loketten, de werkwinkel en de leslokalen van de VDAB. In de ‘private’ toren bevinden zich vooral kantoren en vergaderzalen.

gebouw”

ECOLOGISCH

Dankzij tal van ingrepen scoort het gebouw goed op het vlak van energiegebruik: het is luchtdicht gebouwd, goed geïsoleerd, er is driedubbele beglazing met buitenzonnewering en warmte-krachtkoppeling. Elektriciteit en warmte worden gecombineerd geproduceerd, wat minder energieverlies met zich meebrengt en de nuttige energie in de brandstof beter benut.

PANORAMA

Op de 21ste verdieping zijn de grote vergaderzalen ondergebracht. Het uitzicht over Gent en omstreken is er spectaculair. Niet alleen deelnemers aan vergaderingen zullen van dat panorama kunnen genieten. In samenwerking met de toeristische dienst van Gent wordt de 21ste verdieping opengesteld voor bezoekers.

PERFECT GEÏNTEGREERD

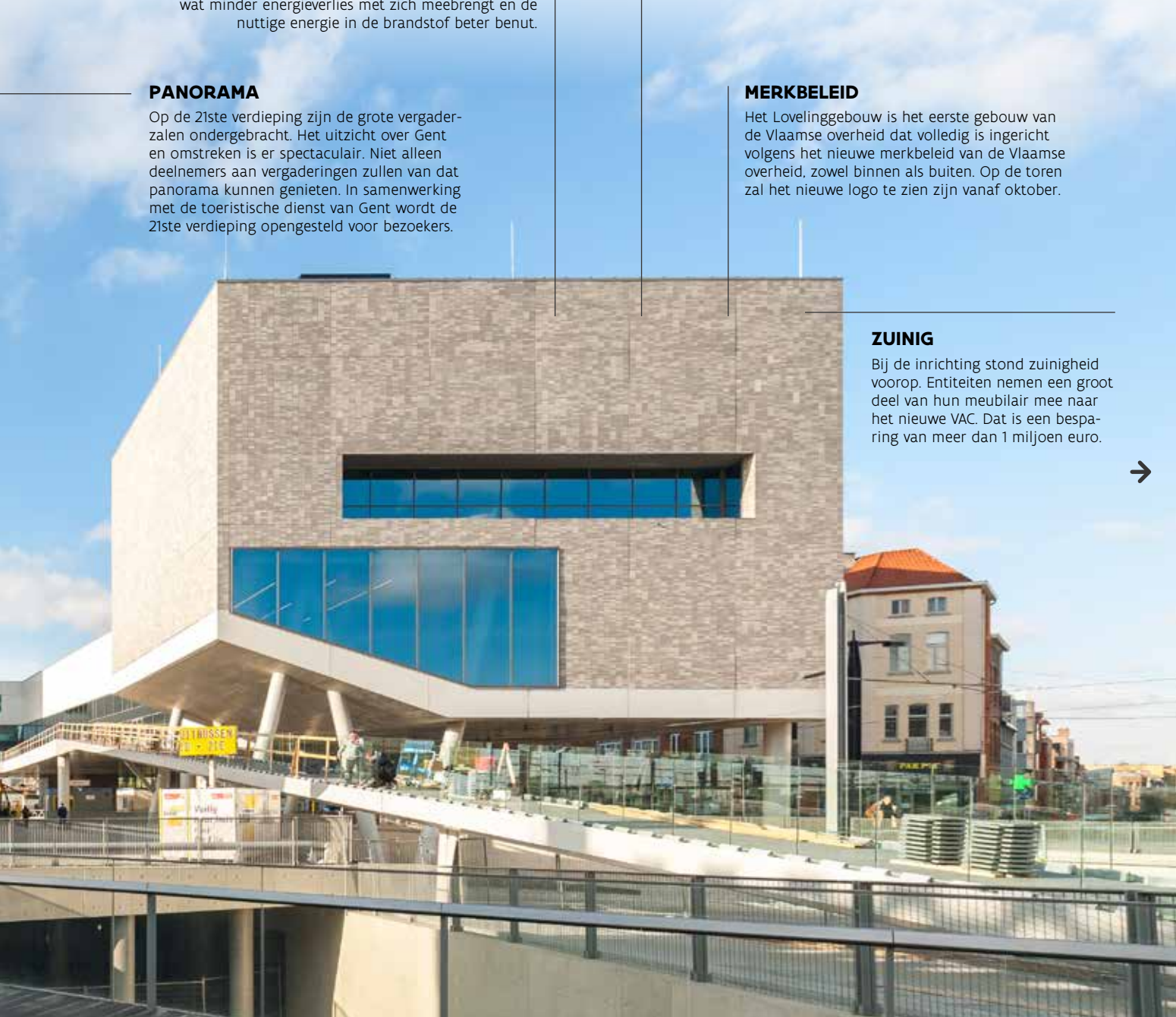
Er is vooraf goed bestudeerd hoe het gebouw er moest uitzien, om te vermijden dat het voor schaduw en minder daglicht in de wijk zou zorgen. Daarom staat de toren aan de kant van de spoorlijn en de laagbouw aan de straatzijde, tegenover de woonwijk. De haltes van bussen en trams zijn naast en onder het gebouw ondergebracht. Zo is het gebouw goed geïntegreerd in de stationswijk.

MERKBELEID

Het Lovelinggebouw is het eerste gebouw van de Vlaamse overheid dat volledig is ingericht volgens het nieuwe merkbeleid van de Vlaamse overheid, zowel binnen als buiten. Op de toren zal het nieuwe logo te zien zijn vanaf oktober.

ZUINIG

Bij de inrichting stond zuinigheid voorop. Entiteiten nemen een groot deel van hun meubilair mee naar het nieuwe VAC. Dat is een besparing van meer dan 1 miljoen euro.

Collega's uit 29 entiteiten verhuizen naar het nieuwe VAC.

"Licht, aangenaam ingericht, adembemend uitzicht", klinkt het bij de collega's van Jongerenwelzijn die begin maart als eerste in het nieuwe gebouw zijn ingetrokken. In totaal zullen nog tot midden juni 1401 collega's uit 29 entiteiten naar het nieuwe Vlaams administratief centrum (VAC) Gent verhuizen. Het gaat om entiteiten die voordien op meer dan twintig locaties in Gent en omstreken verspreid zaten. "Net als bij de andere VAC's in Antwerpen, Hasselt, Leuven en Brugge brengen we in Gent zo veel mogelijk diensten uit de provincie samen", vertelt communicatieverantwoordelijke Ben Nauwelaers van het AFM. Sommige diensten

**“
Er is niet voor iedereen
een werkplaats voorzien”**

blijven in hun vertrouwde gebouw en verhuizen niet. "De strooidiensten van het Agentschap Wegen en Verkeer bijvoorbeeld. Het is niet zinvol om het zout en de wagens naar het centrum van de stad te brengen. Ook afdelingen met een eigen opslagplaats verhuizen om praktische redenen niet. De VDAB centraliseert heel wat diensten in het nieuwe VAC, maar blijft met zijn werkinkwelen verspreid zitten in de provincie om zo veel

mogelijk mensen te kunnen bereiken. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij verhuist niet, want die collega's zitten sinds enkele jaren in een nieuw gebouw in Gent."

Vier sterren

De centralisatie heeft veel voordelen, zowel voor de collega's als voor de burgers: de Vlaamse overheid is zo zichtbaar aanwezig op één locatie en het VAC is makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer. "Praktisch is het ook voordeliger om bijvoorbeeld een groot restaurant met warme maaltijden te hebben, dan verschillende kleine restaurants in verschillende gebouwen", zegt Ben. Veel aandacht ging naar de duurzaamheid. "Het gebouw behaalt het maximum van vier sterren (op basis van de AFM-handleiding over de waardering van kantoorgebouwen, red.). Het scoort goed op het vlak van leefbaarheid, welzijn, milieu en duurzaamheid. Vooral de energiezuinigheid springt in het oog. Het is niet voor niets een voorbeeldgebouw." De inrichting gebeurde volgens de principes van Het Nieuwe Werken. "Er is niet voor elke medewerker in een werkplaats voorzien, er zijn geen vaste plaatsen en bij het begin van je werkdag kies je het soort werkplek dat het best past bij het werk dat je gaat doen: een overleghoek om te vergaderen, een

concentratieplek als je ongestoord wilt werken enzovoort", legt Ben uit.

Dertig jaar huur

De Vlaamse overheid huurt het gebouw voor de volgende dertig jaar van bouwheer Sofa Invest voor 6,4 miljoen euro per jaar. Daarvoor krijgt ze 35 484 m² kantoorruimte met verschillende grote en kleine vergaderzalen, een auditorium, een restaurant met warme maaltijden ... en ook 350 parkeerplaatsen en 300 fietsenstallingen.

www.vlaanderen.be/vacgent

Het laatste nieuws over VAC Brussel

Bij het ter perse gaan van deze 13 ging het dossier over het nieuwe VAC Brussel een laatste fase in. Van zodra er meer nieuws is, kunt u dat online lezen op de koepel (koepel.vonet.be, bereikbaar voor alle 13-lezers, behalve voor medewerkers van privaatrechtelijke EVA's zoals Muntpunt, LRM, Herculesstichting en ESF-agentschap) en op de site van 13 (vlaanderen.be/13).

COLLEGA'S RUIMEN OP

“Te veel mail: organiseer een trashday!”

Een overvloed aan mails? Een collega is ziek en u vindt dat ene document niet terug omdat het in zijn mailbox zit? Klinkt herkenbaar? Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) deed er wat aan. “We lanceerden een grote opruimactie tijdens de zomermaanden vorig jaar, van zowel de mailboxen als de persoonlijke schijfruimten”, zegt beleidsdomeinarchivaris Rebekka Artoos. Met succes.

VEERLE VAN DEN BROECK

Rebekka koos voor een persoonlijke aanpak. “In juni heb ik de collega’s een mailtje met opruimtips en hun eigen cijfers gestuurd. Heel

wat mensen beseffen immers niet hoeveel gemeenschappelijke schijfruimte ze zelf gebruiken. Voor sommigen was dat mailtje een *eyeopener* die hen motiveerde om hun mailbox en H-schijf grondig op te ruimen. Na de zomer heb ik hen de geüpdatete cijfers gemaild. De resultaten per entiteit en de namen van de collega’s die de meeste ruimte vrijmaakten, verschenen ook op onze muurkrant.”

Er verdween 35,9 GB aan mails en 19,3 GB aan documenten op de H-schijf (55,2 GB is vergelijkbaar met 17 000 iTunesliedjes). Dat de actie zo’n succes was, wijt Rebekka aan het feit dat de collega’s een hele zomer de tijd hadden om hun mailbox en hun persoonlijke schijfruimte na te kijken. “Iedereen kon dus op een rustig moment opruimen en was niet echt gebonden aan een welbepaalde deadline.

Dat was een voordeel.”

Mails geregeld opruimen is belangrijk, geeft Rebekka mee. “Voor je collega’s is het makkelijker om informatie terug te vinden als die in een gemeenschappelijk klasement zit. Een opgeruimde mailbox zorgt er ook voor dat u uw relevante

e-mails zelf gemakkelijker terugvindt. Tot slot brengen overvolle mailboxen extra kosten mee. Op dit ogenblik kost het opslaan van e-mails ongeveer 150 euro per gebruiker per jaar. Als er niet opgeruimd wordt, zal dat bedrag alleen maar stijgen.”

HET JAAR VAN DE E-MAIL

Mails trashen, dat moeten we dit jaar allemaal doen. 2014 is door de collega’s van de entiteit e-government en ICT-beheer immers uitgeroepen tot het jaar van de e-mail. “We willen vooral komaf maken met overvolle mailboxen en onvolledige dossiers binnen de Vlaamse overheid”, vertelt Vania Vande Voorde, een van de organisatoren. Ze geeft alvast enkele tips om uw mailbox efficiënt op te ruimen.

- Sommige mails zijn gemakkelijk te selecteren en te verwijderen. Denk bijvoorbeeld aan nieuwsbrieven en mails die niet bewaard hoeven te worden.
- Maak geregeld tijd om belangrijke mails te klasseren.
- Mails met relevante informatie voor een dossier kunt u het best bewaren in het gemeenschappelijke klasement. Zo zijn de dossiers volledig en kunnen ook collega’s alle informatie raadplegen.
- Vergeet uw map Verzonden items niet op te ruimen.
- Snel uw grote e-mails vinden? Dat kan via de tool zoekmappen in het Outlookmenu linksonder.

Meer tips: www.bestuurszaken.be/e-mail.

“Teamwork en strategie”

“Johan en ik spreken geregeld af in een spellenwinkel”, zegt Rudy (rechts).

Een computerspelletje hebben we allemaal wel eens gespeeld, maar 13 vond enkele collega's voor wie de passie voor games net iets verder gaat. Drie fervente spelliefhebbers vertellen over hun liefde voor consoles, fantasiewerelden en rollenspelen.

GUDRUN DE WAELE

“Ik speel al twintig jaar, vooral militaire strategiegames”, zegt **Rudy Savenberg** (44), medewerker van de Stafdienst Wonen bij Wonen-Vlaanderen. “Vijf jaar geleden hebben we met een vriendengroepje een team gevormd, en sindsdien spelen we op vrijdagavond online *Battlefield*. Bedoeling is dat je met een team soldaten gebieden veroverd. Elke soldaat heeft zijn specialiteit en functie, als scherpshutter, arts of munitieleverancier. Je kiest zelf wat je het beste ligt. Ik ben

engineer en herstel voertuigen of leg mijnen voor de vijand. Het leukste vind ik dat je tijdens het spel gewoon kunt praten met elkaar via je koptelefoon. Zo praat je wat bij met je vrienden en leg je ook contacten met spelers over de hele wereld. Een strategiespel is voor mij te vergelijken met de werkvloer. Je moet samenwerken, afspraken maken en goed communiceren om je doelen te bereiken. En de goede verstandhouding in de groep draagt bij tot het eindresultaat.”

Niet alleen zijn vriendenkring deelt zijn passie, ook een collega op het werk is gebeten door games. “Toen ik hier in 2009 startte, raakte ik aan de praat met Johan Walgraef, coördinator Huursubsidie bij de afdeling Wonen. We ontdekten dat we allebei geïnteresseerd zijn in Playstationgames, en het klikte tussen ons. We spreken geregeld af in een spellenwinkel in Aalst om de nieuwste spellen te bekijken. Johan heeft ook nog meegespeeld in het *Battlefield*-team en we spelen samen andere spellen. Hij houdt meer van fantasie, maar een maffiaspelletje als *Saints Row*, waarbij je in een stad winkels en auto's buitmaakt op rivaliserende bendes, kunnen we allebei smaken.”

“Nieuw spel, nieuwe console”

Bart Vanryckeghem (31), laborant bij de Vlaamse Milieu-maatschappij in Gent, noemt zichzelf een retrogamer. “Oude spellen uit de jaren tachtig en negentig klinken nog echt ouderwets, met eenvoudige geluidjes, en zijn vaak makkelijker te besturen. Vals spelen was er toen niet bij: je kon je spel niet bewaren en moest het dus helemaal uitspelen. En als je doodging, was het spel ook echt afgelopen.” Bart speelt al sinds zijn zevende computerspelletjes: “Toen nog op een Commodore 64! In de jaren negentig leerde ik de Nintendoconsole kennen, en raakte ik helemaal verslaafd aan *Starfox*, een spel uit 1993. Over dat spel maakte ik zelfs een website. Ik volg de trends in nieuwe spelletjes, maar dan met vijf of tien jaar vertraging. Nu is *The Legend of Zelda* mijn nieuwe passie, en dat gaat ver. Ik koop zelfs telkens een nieuwe spelconsole om een nieuwe Zeldatitel te kunnen spelen. Ondertussen heb ik al vier Nintendoconsoles. Het spelverloop blijft grotendeels hetzelfde: je personage moet door puzzels op te lossen een land redden. Naargelang de console verandert de grafische omgeving en de besturing en evolueer je van 2D naar 3D. Ook de muziek evolueert. De tunes zijn nog altijd herkenbaar, maar de muziek is meer georkestreerd. Ook als ik niet aan het gamen ben, luister ik trouwens graag naar dat soort muziek. Zo heb ik een onlineradiostation ontdekt met alleen muziek uit de Zeldagames.”

“Queestes oplossen in een fantasiewereld”

Voor **Katleen Van de Cruys** (37), stafmedewerker Communicatie en Informatie bij het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, zijn de sfeer en de spelervaring belangrijk. “Ik speel vooral *roleplayinggames*, de zogenaamde RPG-games, op Xbox. Dat zijn spellen als *Fable of Skyrim*, waar je in een fantasiewereld queestes moet oplossen. Ik speel ook wel eens een *shootergame*, waarin je het opneemt tegen vijanden, of *Borderlands*, dat tussen de twee zit. Het leuke aan RPG-spellen is dat je je eigen personage kiest, bijvoorbeeld een ridder of magiër, met eigen kwaliteiten. De wereld in die spellen is erg uitgebreid. Vaak kun je ook kiezen of je een man of vrouw bent, en hoe je er precies uitziet, en waar je

je op toelegt: zo kun je planten verzamelen om magische drankjes te brouwen, of je bekwamen in smeedkunst om betere wapens te smeden. De sfeer en de visuele stijl van zo'n spel vind ik erg belangrijk. *Borderlands* is erg mooi, in de tekenstijl van een stripverhaal, met dezelfde gedempte kleuren. Ik speel het alleen, met mijn dochters of met mijn man.” Met hem deelt ze ook een passie voor sciencefiction en fantasy, die verder gaat dan alleen spellen. “Elk jaar trekken we naar een grote sciencefiction- en stripbeurs in Gent, om te speuren naar unieke stukken van bijvoorbeeld *Star Wars* of Japanse strips. Onze dochters Sakura en Hinata hebben hun Japanse namen ook te danken aan onze voorliefde voor Japanse strips en tekenfilms.”

OPROEP

Voor een volgend nummer is 13 op zoek naar collega's met een voorliefde voor WO I. Neemt u vakantie om naar congressen over de Grote Oorlog te gaan, verzamelt u er alles over of duikt u wel eens de loopgraven in om een gevecht uit te beelden? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be.

NIEUW OP DE MENUKAART

Koffie uit de automaat

Vanaf mei gooit het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) zijn aanbod grondig om: met koffieautomaten, meer broodjes, en overal warme maaltijden. De restaurants worden bovendien in een nieuw jasje gestoken en bieden een uitgebreider menu aan. “Je medewerkers op het vlak van catering goed verzorgen, is een vorm van belonen. Dat past bij een moderne werkgever”, zegt woordvoerder Ben Nauwelaers van het AFM. Een overzicht van wat er de volgende maanden verandert.

PETRA GOOVAERTS

1 Koffieautomaten bij kitchenettes en vergaderzalen

WANNEER? In de loop van 2014 in alle grote gebouwen. Alleen in kleine gebouwen met minder medewerkers blijft het vertrouwde koffiezetapparaat.

WAAROM? Nu wordt er heel wat koffie niet opgedronken en weggegoten. Om die verspilling te vermijden en om meer keuze te bieden aan medewerkers en bezoekers, komen er koffieautomaten bij de kitchenettes en vergaderzalen. “Cappuccino, warme chocolademelk, *wienermelange*, thee ... blijven gratis in de kitchenettes. Voor vergaderingen hebben we een nieuw betalend systeem uitgewerkt”, verduidelijkt Ben Nauwelaers van AFM.

2 Vaatwassers in kitchenettes

WANNEER? Nu al in alle grote gebouwen, behalve in het VAC Hasselt.

WAAROM? “Hoewel we alle veranderingen stapsgewijs invoeren, zijn sommige aanpassingen al bijna overal zichtbaar, zoals de vaatwassers in de kitchenettes. Afwassen gebeurt nu in alle grote gebouwen op de werkvloer zelf, behalve in het VAC Hasselt waar eerst nog verbouwd moet worden. Zo kunnen we de medewerkers die voordien de vuile koppen en bordjes ophaalden, afwassen en de schone vaat opnieuw rondbrachten, elders een andere taak geven. In de restaurants bijvoorbeeld, waar we extra handen kunnen gebruiken. Of in een eventteam dat recepties verzorgt”, zegt Ben.

3 Meer keuze bij broodjes

WANNEER? Vanaf 6 mei in alle grote gebouwen.

WAAROM? U stelt uw broodje graag helemaal zelf samen of u wilt een broodje met seizoensbeleg? Vanaf 6 mei kan dat in alle grote gebouwen. “We hebben flink nagedacht over ons broodjesassortiment. Er komen meer broodjessoorten, beleg en groenten kunnen vrij gekozen worden, en er komen speciale belegsoorten zoals gandaham, garnaalsalade en gerookte zalm. De prijs zal variëren van 0,6 tot 3,1 euro. Door die forse uitbreiding van het aanbod willen we meer collega’s overhalen om ’s middags een broodje op het werk te kopen, ook degenen die nu zelf hun boterhammen meebrengen of in een zaak in de buurt een broodje gaan halen”, zegt Ben.

Lees meer
over het ver-
nieuwde aanbod
vegetarisch beleg
op p. 46.

4 Foodcorners in Boudewijn en Anna Bijns

WANNEER? Begin 2015.

WAAROM? In het voorportaal van het Boudewijngebouw in Brussel en op de mezzanine van het VAC in Antwerpen komen broodjesbars. “Het worden *foodcorners* met kleine tafels en zetels, waar je van ’s ochtends tot na de middag terechtkunt voor een ontbijt, allerlei broodjes en wraps, sushi, verschillende soorten koffie enzovoort. Als die proefprojecten aanslaan, zullen ze navolging krijgen in andere gebouwen. We hebben ons voor het nieuwe aanbod laten inspireren door wat je in eethuizen en snackbars kunt kopen, want we willen zoveel mogelijk collega’s aanspreken”, motiveert Ben. “Daar horen ook een vlotte betaling en korte wachtrijen bij. Daarom zetten we in op digitaal betalen en willen we betalingen via de personeelsbadge mogelijk maken.”

5 Warme maaltijden in Ferraris en Arenberggebouw

WANNEER? Vanaf 6 mei.

WAAROM? In de restaurants van het Ferraris- en Arenberggebouw zult u voortaan ook warm kunnen eten. Dat waren de twee laatste grote gebouwen waar nog geen warme maaltijd aangeboden werd. “We hebben speciale ovens aangekocht om voorbereide maaltijden op te warmen. Er zullen elke dag een of twee warme schotels zijn, zoals moussaka, paella, chili con carne, quiche enzovoort”, geeft Ben mee.

6 Restaurants in nieuw jasje

WANNEER? Start in de loop van 2014.

WAAROM? De personeelsrestaurants krijgen een *make-over*. “Er komen schermen met de menu’s en allerlei informatie over de ingrediënten en onze werking. Die informatie zullen we ook op onze website zetten”, vult Ben aan. Ook de inrichting wordt aangepakt om de lunch aangenamer te maken. “Als er nieuwe keukenapparaten worden gekocht, kiezen we voor verplaatsbare toestellen, zodat ze mee kunnen verhuizen naar een nieuw gebouw. Zo kan de broodjesbar van het Boudewijngebouw mee naar een nieuwe locatie.” De aanpassingen in de restaurants worden stapsgewijs doorgevoerd en zullen in de loop van dit jaar starten. Klanten zullen in de vernieuwde restaurants meer zelf mogen opscheppen. Er komen verschillende *selfservice*-eilanden, in plaats van een lange toonbank. “We plannen een pastabar en een fruitbar, naast de saladbar die nu al bestaat. Het drankaanbod zal ook vernieuwd worden”, klinkt het. De prijzen van het huidige aanbod blijven dezelfde. Uitzondering is de soep, die niet meer *à volonté* kan genomen worden. De nieuwe producten zullen elk hun eigen prijs hebben.

Gevolgen voor AFM-collega's

Al die vernieuwingen hebben uiteraard veel gevolgen voor de AFM-collega's. “We zullen veel meer aanbieden met dezelfde mensen”, zegt Ben Nauwelaers. “Sommigen zullen andere taken krijgen of misschien een ander werkrooster.”

TE LEEN

COLLEGA'S MET TALENT

Op zoek naar een fotograaf voor een dag, of hulp nodig om een workshop in goede banen te leiden? Of bent u een crack in het opzetten van projecten en wilt u zich ook nuttig maken in een andere dienst? Doe dan zoals deze collega's en maak een profiel aan op Radar, de uitleendienst voor talent binnen de Vlaamse overheid. 13 polste alvast naar hun verwachtingen en snuisterde in de talenten en opdrachten die ze aanbieden.

PETRA GOOVAERTS

Zoek en
vind op
bestuurszaken.
be/radar

TE LEEN

**ENERGIEKE
BRAINSTORMER**

Nicola Asnong (27)

- Wegenarbeider in het district Sint-Niklaas
- Werkt sinds 2004 bij het Agentschap Wegen en Verkeer
- "Ik hou van afwisseling. Ik heb veel ideeën en kijk ernaar uit om die uit te werken."

TALENTEN

ELEKTRICITEIT • ORGANISATIEONTWIKKELING • LEREN, ONTWIKKELEN EN VORMING • BRAINSTORMEN • FIETSHERSTELLINGEN EN AUTOREPARATIES • KENNIS ONDERHOUD VAN PC EN RANDAPPARATUUR

"Op mijn 17de heb ik de diagnose ADHD gekregen. Ik heb geleerd om dat positief te gebruiken: ik heb veel energie, ik brainstorm graag en volgens vrienden ben ik vrij goed in het bedenken van creatieve oplossingen voor problemen. Allemaal dingen die van pas komen als ik elders ingeschakeld zou kunnen worden."

GEZOCHT

**VERBORGEN
CREATIEVELINGEN**

Tim Joye (37)

- Coördinator grafische vormgeving en creatie bij het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)
- "We hebben nog geen concrete aanbieding. Maar een collega die aantrekkelijk kan schrijven, of die in een panel een creatief concept van een campagne wil testen, kunnen we zeker gebruiken."

"Veel collega's hebben een heleboel reguliere taken. Daarom denken ze er niet aan om nog een extra opdracht erbij te nemen, al is het maar deeltijds. Maar er zijn ook veel ambtenaren met verborgen talenten, en die ontdek je vaak pas in de koffiehoeke. Met Radar kun je die collega's nu eenvoudig vinden.

Ik bied zelf ook enkele talenten aan (zoals tekenen, creatief denken, fotobewerking in Adobe Photoshop ...), maar ik ga Radar toch vooral gebruiken om creatieve collega's te zoeken die goed zijn in copywriting, het uittesten van campagnes, fotografie ..."

GEVONDEN

INFO-GRAPHIC MAKERS

Maxime Loose (34)

- Consultant bij het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO)
- Was op zoek naar iemand met grafisch talent om een infografiek te maken
- Vond via Radar Lesley Peeters (30), administratief medewerker Wildbeheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Zij nam op haar beurt contact op met ANB-collega Lizzy Ottoy (32). Lesley: "Het concept uitdenken is vooral mijn werk, Lizzy tekent, en afwerken doen we samen. Onze gewone job gaat uiteraard voor, maar het lukt om de twee dingen te combineren. We hebben geen directe afspraken gemaakt met onze leidinggevendenden. Het is ook maar een korte opdracht. Al zijn ze wel op de hoogte van het project en steunen ze het initiatief."
- Maxime: "Buiten je gewone netwerk zoeken is heel verrijkend. Zonder Radar waren we nooit bij Lesley en Lizzy terechtgekomen."

"We zochten iemand om een managementmethode grafisch voor te stellen op een A4-pagina. Lesley zag die opdracht zitten. We hebben een keer afgesproken en toen is ze aan de slag gegaan. Na een eerste schets was ik meteen overtuigd. Sindsdien overleggen we vooral via e-mail. Ik ben heel blij dat we die infografiek laten maken door een buitenstaander die de managementmethode niet kent. Lesley werkt onbevangen."

TE LEEN

ICT MET BREDE KIJK

Sammy Dalewyn (35)

- Software-developer
- Werkt sinds 2007 bij het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV)
- "Het lijkt me leerrijk om te kijken hoe andere entiteiten werken en ICT-opdrachten aanpakken."

TALENTEN

SOFTWARE DESIGN •
SOFTWARE ARCHITECTURE •
ICT-PROGRAMMEERTALEN

"ICT-opdrachten worden bij de Vlaamse overheid veel uitbesteed. Die manier van werken wordt vaak als log ervaren. Ik kan me inbeelden dat het voor sommige opdrachten handig kan zijn om zelf een ICT-medewerker in dienst te hebben. Wie weet zijn er wel entiteiten die mij via Radar tijdelijk willen inschakelen."

Wat is Radar?

"Radar is een uitleendienst voor talent binnen de Vlaamse overheid. Tijdelijk een andere job doen, al dan niet in je eigen organisatie, kon al langer. Maar met Radar moet het eenvoudiger worden om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen, of om hulp in te schakelen voor enkele uren, weken of maanden", leggen Dorien Bauwens en Katrien Van Cleynebreugel van Radar uit. "Wij bieden een tool aan om collega's uit de hele Vlaamse overheid met elkaar in contact te brengen. Vraag en aanbod staan op bestuurszaken.be/radar, en je vindt er ook tips, filmpjes, een standaardovereenkomst en een leidraad. Wij bemiddelen niet en gaan niet mee op zoek naar geschikte mensen. Het initiatief ligt bij de collega's zelf." Projectsponsor Marleen Evenepoel wijst erop dat tijdelijke mobiliteit pluspunten heeft voor beide partijen. "Je ziet hoe andere collega's werken, pikt dingen op die je in je werk kunt gebruiken, je leert nieuwe mensen kennen en breidt je netwerk uit. Omgekeerd zorgt een nieuwe collega in het team voor een frisse blik en nieuwe ideeën."

Wilt u uw talent via Radar inzetten voor een andere dienst of entiteit? Maak dan duidelijke afspraken met uw directe leidinggevende of hr-verantwoordelijke.

GEVONDEN

WORKSHOP FACILITATORS

Jasper Delanoy (27)

- Stafmedewerker bij het Agentschap Ondernemen
- Was op zoek naar facilitators voor een leerevenement van het Agentschap Ondernemen
- Vond via Radar vijftien collega's uit verschillende entiteiten. "En we hebben iedereen kunnen inschakelen. Een groot succes dus!"

"We hadden medewerkers nodig om de workshops te begeleiden, discussies te stimuleren, conclusies te helpen formuleren ... We hebben met alle facilitators duidelijke afspraken gemaakt. Zo wisten ze waar ze aan toe waren. We moesten erop kunnen rekenen dat ze er op de dag van ons festival echt zouden staan. Daarom kreeg iedereen een draaiboek van de workshops, we organiseerden een briefing en een *meet-and-greet* met alle helpers ... We vroegen hen ook om met hun leidinggevende af te spreken, zodat ze zeker wisten dat ze die dag gemist konden worden."

Erfgoed in een puntzak

Na een lange werkdag, een concert of een avond op café nog even langs bij de frituur om de hoek: Belgen doen het massaal. Dit frietkraam op Bij Sint-Jacobs in Gent is een van de bijna 5000 frietkoten in ons land.

Sinds kort is het ook een klein beetje erfgoed, want de unieke Belgische frietkotcultuur werd onlangs toegevoegd aan de Inventaris voor Immaterieel Cultureel Erfgoed van de collega's van Kunsten en Erfgoed. Daar prijkt het bakken van frieten naast andere ambachten en tradities zoals grondwitloof telen of garnalvissen met paarden. En zo wordt alles wat met de frietkotcultuur en het ambacht van het frieten bakken te maken heeft, voortaan goed gedocumenteerd en bijgehouden.

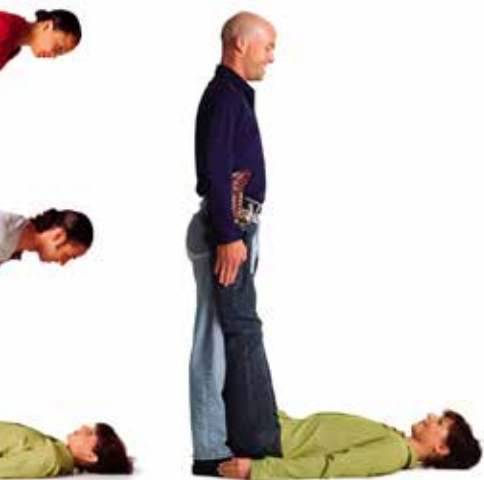
www.immaterieelerfgoed.be/de-belgische-frietkotcultuur

FOTO: Joris Casaer

VERNIEUWD
STATUUT
MET MEER
MOGELIJKHEDEN

Meer loopbaanmogelijkheden voor contractuelen en aangepaste regelingen voor ontslag, herplaatsing en proeftijd: dat zijn maar enkele zaken van het Vlaams personeelsstatuut (VPS) die op 1 maart veranderd zijn. Het is een eerste stap om ons personeelsbeleid simpeler en soepeler te maken en arbeidsvoorwaarden van contractuele en statutaire collega's naar elkaar toe te laten groeien. 13 zet de belangrijkste veranderingen voor u op een rij.

VEERLE VAN DEN BROECK

Carrière voor contractuelen

Er komen meer loopbaanmogelijkheden voor contractuelen. Sommige contractuele collega's kunnen nu solliciteren voor een hogere statutaire functie, zoals een adviseursfunctie, hoofdmedewerker, hoofddeskundige, hoofdassistent, of komen in aanmerking voor een bevordering van bijvoorbeeld niveau C naar niveau A. Niet iedereen kan echter gebruikmaken van die maatregel. "Geval per geval zal bekeken worden wie effectief in aanmerking komt voor zo'n statutaire bevorderingsvacature", zegt Matthias Roman van het Departement Bestuurszaken. "De voorwaarde is uiteraard dat u over het juiste diploma beschikt. Bij uw aanwerving als contractueel hebt u een selectieprocedure doorlopen die vergelijkbaar is met die van een statutaire collega. Daarbij hoort bijvoorbeeld een algemene bekendmaking, met onder meer vacatures in de krant en op websites, en een selectiereglement. Uw competenties moeten ook uitgebreid getest zijn. Er moet dus telkens bekeken worden of de aanwervingsprocedure die u hebt doorlopen, voldoet om in aanmerking te komen voor een bevordering. In de toekomst zal er in vacatures expliciet vermeld worden of u later kunt deelnemen aan statutaire bevorderingsprocedures." Daarnaast komen contractuele collega's vanaf nu in aanmerking om tijdelijk als projectleider aangesteld te worden. "Het is immers belangrijk ook contractuele personeelsleden kansen te geven om door te groeien. Met die aanpassingen

kunnen we contractuele collega's voor het eerst perspectief bieden. Daarnaast kunnen we de arbeidsvoorwaarden van contractuele en statutaire collega's naar elkaar toe laten groeien", geeft Matthias Roman mee.

Nog meer aanpassingen

- Wie in dienst komt, kan vanaf nu tot **maximaal twintig jaar relevante ervaring uit de privésector** in rekening brengen. Ervaring die u bij de overheid hebt opgedaan, kunt u altijd meenemen.
- Alle **kandidaat-afdelingshoofden** moeten minstens zes jaar relevante ervaring hebben.
- Tijdens of na de ziekenhuisopname van een zwaar ziek minderjarig kind kunt u **medisch bijstandsverlof** opnemen gedurende één week, eventueel verlengbaar met **één week**. U hoeft in dat geval het verlof niet in één volle maand op te nemen.
- De **carpoolvergoeding** zal één keer per jaar uitbetaald worden. Die aanpassing komt er na opmerkingen van de fiscus en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.
- **Elektronische evaluatieverslagen** zijn geen probleem meer. Het VPS vereist niet langer een handtekening op papier.

Toelage voor een tijdelijk zwaardere functie

Sommige collega's die tijdelijk extra verantwoordelijkheden in een belangrijk project krijgen of zwaardere taken opnemen door de toegenomen complexiteit van hun werk, kunnen sinds 1 maart aanspraak maken op een toelage. "Maar niet iedereen krijgt automatisch zo'n toelage bij een zwaardere taak of functie", legt Matthias Roman uit. "Dat is een beslissing van de lijnmanager. De toelage wordt op een objectieve manier bepaald, op basis van de zogenaamde functieniveaumatrix. Dat is een systeem dat aan alle functies binnen de Vlaamse overheid een bepaalde zwaarte toekent en ze op basis daarvan onderbrengt in categorieën."

Ontslagregeling

De ontslagregeling wordt iets soepeler. "Nu wordt een statutair personeelslid ontslagen na twee opeenvolgende evaluaties waarvan het resultaat een onvoldoende is", zegt Matthias. "Vanaf 1 juli verandert dat: wie na een onvoldoende evaluatie opnieuw een onvoldoende krijgt tijdens een van de twee eerstvolgende evaluaties, wordt ontslagen. Zo kunnen leidinggevers optreden tegen mensen die het jaar na een slechte evaluatie even een tandje bijzetten, maar het jaar daarna opnieuw ondermaats presteren." Aan de ontslagregeling van contractuele collega's verandert niets. Zij kunnen nog altijd ontslagen worden conform het arbeidsrecht, dus ook zonder een slechte evaluatie.

Proeftijd

Helemaal nieuw is de verplichte proeftijd van minimaal zes en maximaal twaalf maanden voor alle nieuwe topambtenaren en afdelingshoofden. Nu hoeven alleen externe kandidaten zo'n proeftijd te doorlopen. De regeling voor de proeftijd van 'gewone personeelsleden' wordt aangepast. "Elke maand van de proeftijd telt nu 21 werkdagen", legt Matthias Roman uit. "Elke dag dat u gewerkt hebt, telt. Voltijds of deeltijds, dat maakt niet langer uit. De volgende dagen tellen ook mee als gewerkte dag: feestdagen, 2 en

WAT VINDEN DE VAKBONDEN?

"Oorspronkelijke voorstellen onaanvaardbaar"

De vakbonden zijn niet onverdeeld gelukkig met de aanpassingen aan het VPS. De oorspronkelijke voorstellen waren alvast onaanvaardbaar voor hen. "Als je ziet vanwaar we komen, denk ik dat het eindresultaat een mooi compromis is", zegt Jos Mermans van de liberale vakbond VSOA. "Het oorspronkelijke voorstel bevatte een aantal aanpassingen die van een andere planeet leken te komen. Het bewijst dat vakbondsoverleg nut heeft."

"We zijn blij dat de soepelere ontslagregeling beperkt gebleven is tot ontslag voor wie na een onvoldoende opnieuw een negatief resultaat krijgt tijdens een van de twee eerstvolgende evaluaties", zegt Jan Van Wesemael van de socialistische vakbond ACOD. "Eerst ging het om de vier daaropvolgende evaluaties. We begrijpen dat er strenger opgetreden moet kunnen worden, maar vier jaar een zwaard van Damocles boven iemands hoofd is te lang."

De christelijke vakbond ACV vindt het jammer dat er nu op details gefocust wordt en mist een langetermijnvisie. "De maatregelen zijn er vooral op gericht om mensen te straffen", zegt Nathalie Hiel. "Iedereen moet langer werken, dus ze zouden beter kijken hoe we dat kunnen bereiken. Daarnaast kunnen we ons niet vinden in het feit dat interne kandidaten geen voorrang meer krijgen bij N-1-functies. Er zit genoeg talent binnen de Vlaamse overheid dat beter benut zou kunnen worden."

15 november, 26 december, de vakantie-dagen tussen kerst en nieuw, inhaalrust en dienstvrijstellingen. Een volledige dag afwezigheid door verlof voor deeltijdse prestaties, jaarlijkse vakantie, contractueel overeengekomen deeltijdse prestaties, deeltijdse loopbaanonderbreking of een andere verlofvorm telt niet mee als werkdag tijdens uw proeftijd."

Herplaatsing

De regeling om personeelsleden te herplaatsen, wordt verrijkt. "Herplaatsing kan om heel wat redenen: er kunnen persoonlijke of medische redenen zijn, een reorganisatie, andere redenen waarom iemand niet (langer) geschikt is voor zijn functie", zegt Matthias Roman. "De regels voor herplaatsing naar een lagere rang zijn aangepast. Zo'n herplaatsing zal mogelijk zijn om medische redenen, of als het herplaatsingsbureau oordeelt dat een tewerkstelling in de huidige rang niet meer kan. In dat laatste geval kan de herplaatsing pas effectief doorgaan als het personeelslid ermee instemt. Daarbij is het uiteraard belangrijk dat het om een zinvolle job gaat die het betrokken personeelslid kan motiveren."

Om misbruik van het systeem van herplaatsing in de toekomst te vermijden, komt er nu een voortraject waarbij bekeken wordt of iemand in aanmerking komt. "Voor mensen die niet meer functioneren door psychische of sociale problemen bijvoorbeeld, is herplaatsing niet de juiste oplossing. Om hen te helpen zijn er andere maatregelen nodig. Een leidinggevende moet daarnaast kunnen aantonen dat hij zijn personeelslid al de nodige begeleiding en ondersteuning heeft gegeven om beter te presteren."

Wat verandert er voor de top?

Voor de topambtenaren verandert er binnenkort nog veel meer, al moet het VPS nog aangepast worden. Zij krijgen naast de rol van leider, manager, ondernemer en coach nog een extra rol, die van professioneel beleidsadviseur. Nu de kabinetten afgeslankt zijn, moeten ministers een beroep kunnen doen op de administratie voor beleidsvoorbereiding. Daarom moeten topambtenaren beschikken over een degelijke strategische visie op de bevoegdheden van de entiteit waar ze leiding aan geven. Dat betekent niet

dat ze dezelfde mening moeten hebben als hun minister, maar ze moeten wel kunnen meepraten op strategisch niveau. Ook de functieprofielen, de selectie- en de (eind)evaluatieprocedure krijgen een update. De evaluatiecriteria worden aangepast. Een van de criteria wordt samenvoegen, om de verkokering binnen de Vlaamse overheid verder tegen te gaan.

Meer dan twaalf jaar

Nu kan een topambtenaar maximaal twaalf jaar dezelfde functie uitoefenen. In de toekomst kan dat verlengd worden als een topambtenaar vier van de zes jaar van zijn mandaat een goede evaluatie heeft gekregen. Bovendien moet elke topambtenaar op dat moment een toekomstvisie uitwerken en ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Betere begeleiding van nieuwe topambtenaren

Nieuwe topambtenaren krijgen in de toekomst meer begeleiding. Als er een nieuwe topambtenaar komt, zorgen mensen uit de entiteit, het beleidsdomein en het Departement Bestuurszaken voor een digitale infobundel met informatie over het VPS, beheersovereenkomsten, relevante begrotingsaspecten, raamcontracten ... De nieuwe topambtenaar krijgt een meter of peter tijdens zijn proefperiode.

Daarnaast komt er een management-handboek.

De collega's van het Agentschap voor Overheidspersoneel en het Departement Bestuurszaken hebben in februari een onthaalsessie georganiseerd voor nieuwe topambtenaren. "Die viel alvast in de smaak", zegt Filip Boelaert, die sinds 1 april als secretaris-generaal bij het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aan de slag is. "Wat wordt er van ons verwacht? Welk overleg bestaat er? En bij wie kunnen we wanneer terecht? Voor beginnende topambtenaren is het zeker nuttig om daarover meer informatie te krijgen."

Algemeen directeurs

Algemeen directeurs mogen alleen nog aangesteld worden in entiteiten met meer dan duizend personeelsleden of in entiteiten die ontstaan na de fusie van enkele andere entiteiten. In alle andere entiteiten wordt de huidige algemeen directeur - als die er is - niet meer vervangen.

Voor meer informatie kunt u het best contact opnemen met uw personeelsdienst.

PERSONEELSBELEID VAN DE TOEKOMST "We moeten vooral flexibel zijn"

Hoe moet ons personeelsbeleid er in de toekomst uitzien? Dat is de vraag waarover de collega's van het Departement Bestuurszaken zich de voorbije maanden gebogen hebben met geïnteresseerde vrijwilligers uit de hele Vlaamse overheid. "Mensen willen vooral gehoord worden als het over hun werk gaat en in welke omstandigheden ze dat moeten doen", zegt projectleider Karolien Van Dorpe. "Flexibiliteit is het sleutelwoord. Opvallend is wel dat werknemers dat begrip anders invullen dan leidinggevend. Die willen vooral medewerkers die altijd en overal bereikbaar zijn, terwijl werknemers vooral denken aan telewerken en de mogelijkheden om werk en privéleven te combineren. Daar zullen we dus een evenwicht in moeten vinden."

"Grote vraag bij de start van ons onderzoek was of we ons beleid moeten aanpassen aan de zogenaamde generatie Y. Dat hoeft niet, zo blijkt uit onze bevraging. Er zijn amper verschillen tussen generaties. Om talent aan te trekken en te houden moeten we wel enkele andere aanpassingen doorvoeren, maar we zijn op de goede weg."

TIEN TO DO'S VOOR DE VOLGENDE 5 JAAR

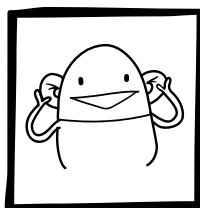
Voor de nieuwe regering en voor onszelf

Een flexibele en transparante overheid die haar dienstverlening voortdurend afstemt op wat burgers, bedrijven en organisaties nodig hebben. Daar moeten we naartoe volgens de aanbevelingen van de SERV, VLABEST, CEEO en het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen voor de nieuwe Vlaamse Regering. Want het moet efficiënter en effectiever, als we in 2020 bij de top in Europa willen horen. Ook de gevolgen van de zesde staathervorming en de pensioengolf dwingen ons tot aanpassingen. 13 pikt er tien opvallende to do's uit waar we ook zelf mee aan de slag kunnen.

VEERLE VAN DEN BROECK

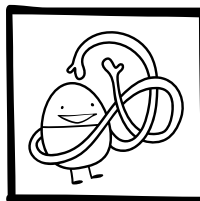
To do's voor nieuwe Vlaamse Regering

1. Luister echt naar burgers, bedrijven en organisaties
2. Maak de administratie flexibeler
3. Zorg dat overheidsdiensten beter samenwerken
4. Sleutel (opnieuw) aan de manier waarop de Vlaamse overheid georganiseerd is
5. Verminder het aantal entiteiten
6. Weg met de kaasschaaf
7. Kies wat de overheid moet doen en wat niet
8. Zorg voor enthousiaste ambtenaren
9. Wees open en transparant
10. Maak het de burger makkelijk

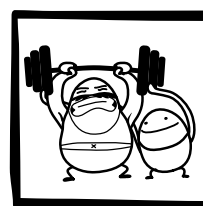
1 Luister echt

Burgers worden steeds mondiger en hebben hoge verwachtingen van de overheid. Dat ze efficiënt is, maar tegelijkertijd voor de juiste dienstverlening zorgt. En daar schort het soms. Omdat de overheid niet altijd goed luistert naar wat er precies van haar verwacht wordt. Nu raadplegen we ondernemers, vakbonden, ervaringsdeskundigen ... wel, maar doen we te weinig met hun ideeën.

2 Wees flexibel

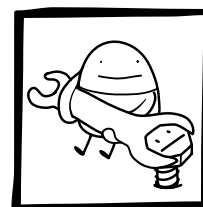
Een overheid die luistert naar wat nodig is, kan haar beleid daarop afstemmen. Maar dat vereist flexibiliteit. Onze structuur en de manier van beleid voeren zijn volgens de

analisten erg log. Samenwerking met andere overheden, bedrijven en specialisten is nodig om de gevolgen van problemen als klimaatveranderingen, globalisering of de vergrijzing het hoofd te bieden.

3 Werk meer samen

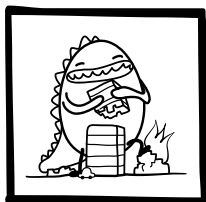
De tachtig entiteiten van de Vlaamse overheid werken te weinig samen. Elke entiteit verdedigt vooral haar eigen belangen in plaats van zich af te vragen wat het beste is voor iedereen. Expertise zit bovendien verspreid over verschillende entiteiten en vaak wordt hetzelfde werk twee keer uitgevoerd. Dat is inefficiënt. De politici moeten meer samenwerking stimuleren.

4 Herbekijk BBB

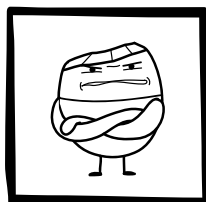
U zult het niet graag horen, maar er moet opnieuw gesleuteld worden aan de manier waarop de Vlaamse overheid georganiseerd is. Een aantal basisprincipes van de laatste grote hervorming, Beter Bestuurlijk Beleid (BBB), moeten herbekeken worden. BBB deelt de Vlaamse overheid op in dertien beleidsdomeinen. Die bestaan uit een strategische adviesraad, een depar-

tement dat het beleid voorbereidt en agentschappen die dat beleid uitvoeren. Vooral de scheiding tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering blijkt in de praktijk niet altijd te werken. Heel wat nuttige input voor het beleid komt uit de praktijk, dus zijn de twee vaak onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het zou efficiënter zijn om ze in dezelfde entiteit onder te brengen.

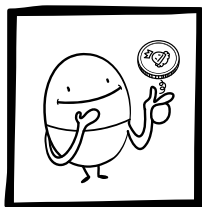
5 Verminder het aantal entiteiten

Het aantal entiteiten in de Vlaamse overheid moet verder naar beneden, liefst op basis van objectieve criteria in plaats van toevalligheden, zoals de pensionering van topmanagers. Nieuwe agentschappen zien de analisten liever niet, want dat is 'een fout signaal' in tijden van besparingen. Er gaan ook stemmen op om het aantal departementen terug te brengen. De Vlaamse overheid zou efficiënter kunnen werken als ze minder, maar sterkere departementen heeft die rond dezelfde inhoud werken.

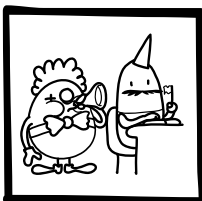
6 Weg met de kaasschaaf

De manier waarop er de voorbije jaren bespaard is, ligt onder vuur. De kaasschaafmethode krijgt kritiek. Doordat er vooral op personeelsaantallen en een slanke overheid gefocust is, dreigt de dienstverlening in het gedrang te komen. Een overheid moet genoeg mensen en middelen hebben om te doen wat ze moet doen. Kwaliteit en effectiviteit van beleid en dienstverlening zouden ook in besparingstijden belangrijke criteria moeten zijn.

7 Maak duidelijke keuzes

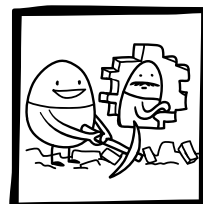
De nieuwe regering moet zich de vraag stellen welke overheid we willen. En dat gaat verder dan de Vlaamse overheid. Welke taken moeten we opnemen? Wat komt er in handen van de lokale besturen? Zijn er dingen die aan de privésector uitbesteed kunnen worden? Hoog tijd voor het kerntaken-debat.

8 Zorg voor enthousiaste ambtenaren

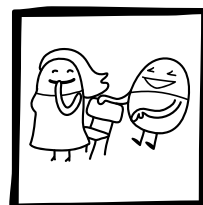
Uiteraard gaat het ook over ons, de ambtenaren zelf. Opvallend is dat de analisten ons zien als een cruciale factor om van de Vlaamse overheid een efficiënte en effectieve overheid te maken. Enthousiaste en betrokken ambtenaren zorgen voor een beter beleid en een betere dienstverlening. Daarom moet er ruimte zijn voor onze inbreng. Vaak heb-

ben we zelf ideeën over hoe we onszelf en ons werk beter kunnen organiseren, maar wordt er niet genoeg geluisterd.

9 Wees open en transparant

De Vlaamse overheid moet transparanter en opener zijn over de dingen die ze doet. Nu verschijnen tal van rapporten, maar die gaan te vaak over welke maatregelen er genomen zijn, en niet over de resultaten die we daarmee bereiken. De communicatie moet dus beter.

10 Maak het de burger makkelijk

Eén plaats waar de burger terecht kan voor zijn subsidieaanvragen, studietoelagen, vergunningen ... Dat zou mooi zijn. Met andere woorden: maak het burgers, bedrijven en organisaties makkelijk.

Wie heeft advies gegeven?

- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) brengt werkgevers en werknemers samen voor overleg en advies over heel uiteenlopende thema's.
- De Vlaamse Raad voor Bestuurszaken (VLABEST) adviseert over het Vlaamse beleid (personeels- en organisatieontwikkeling, ICT, e-government ...).
- De Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid (CEEEO) werd opgericht naar aanleiding van het Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid en bestond uit mensen van de Vlaamse overheid, de academische wereld en het bedrijfsleven.
- Het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen bestaat uit academici van verschillende universiteiten.

“Eén herkenbare stijl voor Vlaanderen”

Sinds eind februari maakt de Vlaamse overheid werk van één nieuwe, coherente huisstijl. Oude logo's en huisstijlelementen worden zo veel mogelijk vervangen, maar entiteiten die rechtstreeks in contact komen met burgers (De Lijn, VDAB, Kind en Gezin ...) behouden ook hun eigen logo. De nieuwe slogan 'Verbeelding werkt' zet de positieve elementen van Vlaanderen in de verf. Ludwig Van den Meersschaut, adviseur Beeldvorming en Reputatie bij het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) zet de belangrijkste nieuwigheden op een rij.

PETRA GOOVAERTS

Een nieuwe leeuw

De vroegere heraldische leeuw is vervangen door een hedendaagse leeuw die ons recht in de ogen kijkt: zelfzeker en open. "Een halve leeuwenkop ook, om iedereen aan te zetten om op een andere manier naar dingen te durven kijken. De boodschap is: 'Laat je verbeelding werken'."

De diagonale streep

De streep staat bewust schuin en symboliseert het creatieve en grensverleggende van heel wat dingen die in Vlaanderen gemaakt worden. "Er is een hoek af, hoor je hier vaak. Dat eigenzinnige tonen we."

Bijpassend lettertype

Bij de nieuwe huisstijl past ook een lettertype: de Flanders Art, voor ons bedacht en ontwikkeld door letterontwerper Jo De Baerdemaeker. U vindt het vanaf nu ook in 13.

Eén stijl voor Vlaanderen én de Vlaamse overheid

"We zetten de Vlaamse overheid niet afzonderlijk in de schijnwerpers. Wat is de rol van de overheid voor Vlaanderen: dát is belangrijk. De Vlaamse overheid waakt over de efficiënte inzet van maatschappelijke middelen en draagt zo bij aan het vakmanschap waarvoor Vlaanderen bekend is in de wereld. Veel beleid komt nu ook al tot stand in samenwerking met burgers en bedrijven. Je kunt beide niet los zien van elkaar."

De slogan 'Verbeelding werkt'

"Onderzoek heeft uitgewezen dat Vlaanderen een open regio is met mensen die wereldwijd bekendstaan om hun vakmanschap en oog voor detail. In kunst en cultuur, de creatieve economie, de nieuwe industrie, onderwijs en wetenschap vind je daarvan tal van sterke voorbeelden. Maar om tot baanbrekend vakmanschap en innovatie te komen, heb je een flinke dosis creativiteit, verbeelding en doorzettingsvermogen nodig. De slogan 'Verbeelding werkt' vat die ingesteldheid. Laat je verbeelding verder werken, focus op positieve zaken, en verken verder de grenzen van het bereikbare. Dat is de gele draad doorheen onze geschiedenis en toekomst."

laanderen

erbeelding werkt

3 vragen

Waarom een nieuwe huisstijl?

Ludwig Van den Meersschaut, adviseur Beeldvorming en Reputatie: "Met de coherente stijl maken we een einde aan de wildgroei van logo's en wordt de communicatie over de Vlaamse overheid en Vlaanderen herkenbaarder. Iedereen zal beter weten wat de Vlaamse overheid doet. Uit onderzoek blijkt dat veel mensen bijvoorbeeld niet weten dat een consulent van Kind en Gezin ook tot de Vlaamse overheid behoort. Chauffeurs van De Lijn staan er niet altijd bij stil dat ze voor de overheid werken ... en ga zo maar door. Afhankelijk van de soort communicatie zullen entiteiten zich nog altijd kunnen profileren met eigen kleuren, namen en baselines (zie ook 'Vier niveaus')."

Hoe is hij tot stand gekomen?

"De lancering van de huisstijl voor de binnenlandse communicatie volgt op de eerdere lancering van het nieuwe logo (*in juli 2013, red.*) en de internationale huisstijl (*in januari 2014, red.*). De basis voor alle communicatie is het merkverhaal: Vlaanderen is een regio met mensen die baanbrekend werken en die wereldwijd bekend zijn voor hun vakmanschap. Dat merkverhaal is het resultaat van grondig onderzoek naar de perceptie van Vlaanderen, nationaal en internationaal. De nieuwe huisstijl werd grotendeels intern ontwikkeld door het merkbeleidsteam bij het Departement DAR en is grondig voorbereid na heel wat overleg en tests met alle entiteiten van de Vlaamse overheid."

Hoeveel kost het?

"We willen zo weinig mogelijk extra kosten maken. Er was geen extra budget om het merkbeleid te ontwikkelen en toe te passen. Alles is betaald met bestaande werkmiddelen van Toerisme Vlaanderen, Flanders Investment & Trade, het Departement internationaal Vlaanderen en het Departement DAR. Gespreid over vier jaar (van 2010 tot 2013) gaat het in totaal over 375 000 euro. Het grootste deel van dat budget is naar het internationaal imago-onderzoek gegaan. Nieuw communicatiemateriaal moet meteen volgens de nieuwe stijl ontworpen worden. Maar bestaand materiaal zal geleidelijk aan vervangen worden: eerst worden de voorraden van visitekaartjes, briefpapier ... opgebruikt, bij uniformen en werkkledij vervangen we alleen het label, en wagens en bussen krijgen bij een onderhoudsbeurt een nieuw logo opgeplakt. Pas bij een nieuwe bestelling zal de nieuwe huisstijl helemaal worden toegepast op het wagenpark."

www.ditisvlaanderen.be

Vier niveaus

Voor elke soort communicatie zijn er andere voorschriften.

- 1** Voor communicatie namens de Vlaamse overheid als geheel of namens de Vlaamse Regering - zowel extern als intern, inclusief logo's op dienstwagens en dienstfietsen - wordt alleen gewerkt met drie hoofdkleuren: lichtgrijs, geel en zwart.
- 2** Voor communicatie door één entiteit - intern, in een jaarverslag, op een dienstwagen ... - of communicatie in Vlaanderen over een specifiek thema zoals zorg, natuur of openbare werken, is er keuze uit 40 kleuren en bestaan er enkele varianten op het logo.
- 3** Voor entiteiten die een vast contactpunt met de burger hebben of die structureel gesubsidieerd worden door de Vlaamse overheid: die entiteiten kunnen hun eigen logo behouden en combineren met de nieuwe huisstijl. Het gaat onder meer over de VDAB, Kind en Gezin, De Lijn, Bloso, KMSKA ...
- 4** Voor organisaties en events die gesponsord worden door de Vlaamse overheid en voor partners van de Vlaamse overheid: er kan voor hen een apart label binnen de Vlaamse huisstijl gemaakt worden.

Selfie

Doe meer dingen met je vrienden en familie, en vooral: neem niet altijd en overal een selfie, een foto van jezelf. Dat is de raad van het Thaise departement voor Mentale Gezondheid. Volgens de vicedirecteur kunnen jongeren emotionele problemen krijgen als ze voor die selfies niet genoeg likes scoren op sociale media, en dat heeft gevolgen voor hun latere leven. Het advies valt bij de Thaise royals alvast in doveman-soren. Net als de rest van de natie posten ze gretig foto's van zichzelf. Daarbij kregen ze navolging van onze prinses Claire en koning Albert en koningin Paola, die maar wat graag voor een selfie poseerden met collega Stephan Marchant van het Agentschap voor Overheidspersoneel.

Collega Stephan Marchant maakte een koninklijke selfie met Albert en Paola.

Gered

De Italiaanse regering heeft Rome van het faillissement gered dankzij een monsterbedrag van 570 miljoen euro. De stad kampt al jaren met financiële problemen door slecht bestuur en een overvloed aan ambtenaren. Rome heeft 25 000 ambtenaren in dienst, zonder de 30 000 indirecte werknemers van het vuilnisbedrijf of het openbaar vervoer. Minder ambtenaren en het begrotingstekort terugdringen zijn dan ook de voorwaarden die de Italiaanse premier Matteo Renzi gesteld heeft voor de redding van Rome.

Status

Nederlandse ambtenaren krijgen binnenkort een gewoon arbeidscontract, net als andere werknemers. De Nederlandse Tweede Kamer steunt een voorstel om de speciale status van ambtenaren af te schaffen. Bedoeling is de rechtspositie van ambtenaren en gewone werknemers gelijk te schakelen. Daardoor zijn ambtenaren bijvoorbeeld niet langer extra beschermd tegen ontslag. De wijziging geldt niet voor alle ambtenaren. Uitzonderingen zijn onder andere de politie, defensie en de rechterlijke macht.

GAS

Met dozen slepen, in bomen klimmen en dode of levende dieren op het ijs gooien mag weer in Mechelen. Van de 220 verschillende soorten overlast waarvoor u een GAS-boete kon krijgen, blijven er nog acht over. In Melle, Merelbeke, Destelbergen en Oosterzele mogen kinderen weer gewoon spelen, zelfs als ze daar anderen bij 'hinderen'. Steeds meer Vlaamse gemeenten houden grote schoonmaak in hun GAS-reglement en gooien de gekke boetes eruit. De burgemeesters willen zo de leefbaarheid in hun gemeente verbeteren.

Autoloterij

Vraag een btw-bonnetje in een winkel of restaurant en win elke week een auto. Met deze originele loterij wil de Portugese belastingdienst btw-ontduiking tegengaan. Portugal loopt jaarlijks 45 miljard euro mis doordat er nauwelijks btw wordt betaald. Het land wil met de loterij 50 % meer btw-inkomsten binnenhalen. Belastingontduiking is een nationale sport in Portugal, waar naast de individuele burger ook restaurants, cafés, winkels en kappers duchtig aan meewerken.

JOHAN FRANÇOIS, INSPECTEUR BIJ DE AFDELING EXPERTISE BETON EN STAAL
VAN HET DEPARTEMENT MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN (MOW)

“Wij weten alles over beton”

PROFIEL

Leeftijd 34 • **Werkt sinds** 2001 bij de Vlaamse overheid • **Loon** 1900 euro netto (+ maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering) • **Niveau** B • **Werkt** van 8 tot 16 uur op bureaudagen, heeft variabele uren als er gewerkt wordt op het terrein • **Opleiding** architecturale kunsten (secundair onderwijs), deelgenomen aan interne examens (onder meer overgangsexamen van niveau C naar B) bij de Vlaamse overheid • **Woont in** Geraardsbergen, **werkt op** locaties in heel Vlaanderen en in zijn kantoor in Gent • **Komt naar het werk** met de dienstwagen (als hij op locatie werkt) en met zijn eigen wagen of al carpoolend met een collega (naar Gent) • **Werkt nauw samen met** zijn vaste teamgenoot Frans Pessemier en de andere collega's van de afdeling Expertise Beton en Staal in Gent

Volg de dag van inspecteur Johan >

“Een inspecteur moet van alles wat kunnen”

Beton: dat is cement, stenen en water. En inspecteur Johan François van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken weet er alles van. Samen met zijn collega's van de afdeling Expertise Beton en Staal controleert hij bruggen en andere betonnen constructies die beheerd worden door de Vlaamse overheid. Hun expertise blijft niet onopgemerkt. “De collega's van Wegen en Verkeer, Waterwegen en Zeekanaal NV ... komen allemaal bij ons terecht met hun vragen over beton.”

PETRA GOOVAERTS

Wat doen jullie precies?

“Samen met mijn vijf collega's controleer ik betonnen constructies. Vaak zijn dat bruggen, maar het kunnen ook andere bouwwerken zijn. Dat doen we altijd op verzoek van een andere dienst. Als bruginspecteurs (*collega's van een andere afdeling bij MOW, red.*) tijdens hun controles schade opmerken, krijgen wij de opdracht om die brug in detail te onderzoeken. Zulke vragen komen ook van andere collega's, bijvoorbeeld van het Agentschap Wegen en Verkeer. Daarnaast worden we opgeroepen om na een verkeersongeval de schade aan een brug te rapporteren. Tussendoor doen

we nog heel wat andere controles, zoals van bruggen die gevoelig zijn voor een specifiek soort schade door de inwerking van vocht en zuurstof, of van betonnen wanden op autowegen (*terre arméewanden, red.*).”

Hoe gaan jullie te werk?

“Betonrot is de doorsneeterm voor alles wat er fout kan zijn met beton, maar er bestaan heel veel soorten schade. Voor elk type schade hebben we andere onderzoeksmethoden en toestellen. Wij doen de ‘propere analyses’, er komt dus weinig boor- en breekwerk aan te pas. Een brug grondig nakijken duurt al gauw een dag

of langer. We bekijken heel de oppervlakte, noteren alle relevante schade en lezen alle punten in die zijn aangebracht om bijvoorbeeld de breedte van scheurtjes te kunnen volgen.”

Je doet deze job al een tijdje.

“Ik had een diploma middelbaar onderwijs toen ik dertien jaar geleden bij MOW aan de slag kon. Ik werd aangetrokken door de vermelding van de ‘kunstwerken’ (*de vaktechnische term voor bruggen, red.*) in de jobomschrijving. Dat leek me wel wat, met mijn interesse voor architectuur (*licht*). Enkele jaren en interne examens later ben ik opgeklommen tot deze functie. Ik ben er heel dankbaar voor dat ik die kans heb gekregen. Ik ben vastbenoemd. Dat was voor mij een belangrijke reden om voor de overheid te komen werken. Los daarvan doe ik mijn job graag. Je moet als inspecteur veel dingen tegelijk kunnen en elke dag is anders. Vandaag is het mooi weer, maar we staan niet altijd op een rustige plek in de zon te werken. Soms zitten we een hele dag op onze knieën in een kleine koker in een brug. Dat hoort er ook bij.”

Hoe reageren mensen als ze jullie aan het werk zien op een brug met gaten in het wegdek?

“We worden uiteraard aangesproken over de slechte staat van sommige wegen. Dat is niet vreemd, want we komen alleen op plaatsen waar er een probleem is. En dan passeert er altijd wel iemand die ons toeroept: ‘Deze brug is er toch erg aan toe, hé’ of iets vergelijkbaars. Maar dat stoort me niet. We zijn maar een schakel. We doen de analyses, maar we beoordelen niet. Het is niet onze taak om een brug af te keuren.”

09:55

Na wat voorbereidend werk op kantoor gaat Johan aan de slag bij de brug onder de R4 in Melle. Die brug uit 1978 wordt om de paar jaar grondig gecontroleerd aan de hand van metalen controleplaatjes op de wanden. Johan meet de afstand tussen die plaatjes en de breedte van kleine scheuren. Later zal hij die gegevens vergelijken met eerdere metingen.

11:00

Volgende halte op de R4 onder de E40 in Sint-Denijs-Westrem. Geen brug dit keer, wel de wand van een op- en afrit. Die bestaat uit een betonnen muur met metalen strips en verschillende teststrips. Om te controleren of de strips niet zijn aangetast door roest, wordt geregeld zo'n teststrip uit de wand gehaald. Collega Frans heeft het gat al geboord. Met een speciaal toestel trekken ze de strip uit de wand.

12:50

Johan en Frans rijden naar de Hansbekebrug in Bellem over het kanaal Gent-Oostende. Johan kijkt het meettoestel na dat hij dadelijk zal gebruiken. Hij brengt heel wat uren door op de baan en in de bestelwagen. "We voeren onze meetgegevens vaak ter plaatse in op onze laptop. Dat is veel handiger. Zo kunnen we nog snel iets gaan meten of een extra foto maken om aan het verslag toe te voegen."

13:00

Het betonnen wegdek op de brug is op verschillende plaatsen in slechte staat. "Vaak zijn chloriden - meestal afkomstig uit strooizout - de oorzaak van putten. We kijken nu na of het metalen wapeningsnet in de brug verroest is."

13:15

Johan duidt met krijt de punten op het wegdek aan die hij zal controleren. Dan zet hij een stuk van het wapeningsnet (een metalen raster om beton te versterken) onder lichte stroom. Nadat de weg is natgemaakt, drukt Johan met een leespen op de verschillende punten. "Als de waarden sterk verschillen van die van vorige metingen, kan het wapeningsnet in slechte staat zijn."

15:10

Op kantoor in Gent leest Johan de resultaten van de meting in het systeem in om ze nadien te analyseren. "Op basis daarvan kan men beslissen om bij de renovatie van de brug de hele wapening te vervangen."

Wilt u een van uw collega's bedanken? Staat iemand voor een nieuwe uitdaging? Of is uw collega net getrouwd? Stuur uw nominatie met een foto en een paar zinnen uitleg naar 13@vlaanderen.be.

Unicum

De VDAB-werkwinkel in Oudenaarde neemt met spijt in het hart afscheid van **HILDE SCHEPENS**.

"Met jouw veertig jaar kennis en ervaring bij de VDAB en in de hulpverlening ben je een unicum. Jouw breedbeeld-kijk op werken met werkzoekenden kom je niet vaak tegen.

Je loyaliteit ten opzichte van collega's en klanten is altijd groot geweest. Maar bovenal, Hilde: je bent een warm mens, oprecht bekommerd om iedereen. We zullen je heel hard missen nu je met pensioen gaat en willen je bedanken voor alle toffe momenten. Veel geluk!"

"Een warm mens"

Grote stap

De collega's van de afdeling Zorgverzekering van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid wuiven **GRETA FRANS** uit met een ruiker.

"Greta, we zullen je missen. Niet alleen door het vele werk dat je deed voor en achter de schermen, maar ook vanwege je goede humeur en je gevoel voor humor.

Je zat nooit verlegen om een grap. Eind december zette je de grote stap. Je zult zeker weten wat te doen, dus geniet met volle teugen van je pensioen!"

"We zullen je missen"

Bedankt

De afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding van het Departement Onderwijs en Vorming wil **JURGEN LAMMENS** in de bloemetjes zetten.

"Zonder jou zouden al onze studiedagen in de soep draaien. Je volgt met arendsogen stap voor stap alles wat er moet gebeuren en reageert meteen als iets dreigt mis te lopen. Jurgen, jij hebt deze bloemetjes meer dan verdiend. Jij zorgt er niet alleen voor dat elke studiedag met de nodige professionaliteit wordt voorbereid, je zorgt ook voor een discrete ondersteuning. Heel erg bedankt voor jouw niet aflatende inzet!"

"Zonder jou draait alles in de soep"

Met hart en ziel

De VDAB-werkwinkel in Asse wuift collega **CHRIS THUIS** uit met een mooie bos bloemen.

"Je was graag doorgegaan tot je 65ste, maar dat lukt je helaas niet meer. Jarenlang heb je je met hart en ziel ingezet voor de VDAB en het ESF-agentschap. Het afgelopen jaar kwamen je doorzettingsvermogen en positieve ingesteldheid bovendien. Je kwam geregeld in het UZ in Brussel en zag hoe jonge kankerpatiëntjes ondanks alles positief blijven. Voor hen organiseerde je een evenement dat 30 000 euro opleverde. Geniet nu maar van de Tour de France, de Brabantse trekpaarden, reizen en de vele mooie dingen die je ongetwijfeld zult realiseren! We wensen je nog veel mooie dagen!"

"Veel mooie dagen gewenst"

Proficiat

De Centrale Invorderingscel van de Vlaamse Belastingdienst feliciteert collega **LUTGARDA BRECKX** met haar vijftigste verjaardag.

"Ons Luttie van de CIC, we kennen jou als een grote dieren- en mensenvriend. Een luisterend oor nodig? Jij bent de aangewezen persoon. Met je warme hart zorg je voor sfeer in ons team. Je houdt van een knabbeltje en een babbeltje. Ook ben je altijd bereid om bij te springen als het druk is. Daarom verdien je deze ruiker. Gelukkige verjaardag!"

"Gelukkige
50ste verjaardag"

Altijd paraat

Michaël Pauwels, Daphné Thoon en Niels Vanmassenhove van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust willen **STEVE TIMMERMANS** bedanken.

"Altijd sta je paraat voor iedereen. De nieuwe projectingenieurs sta je met raad en daad bij en dat appreciëren we enorm. Met problemen kunnen we altijd bij jou terecht. Je bent steevast sympathiek, behulpzaam en enthousiast. Daarom willen we je bedanken met een bos bloemen!"

"We appreciëren je enorm"

Goedlachs

De Sociale Dienst voor Gerechtelijke Jeugdhulp Brussel zwaait collega **EMMY DE VOGELAER** uit met een ruiker.

"Helaas moesten we eind februari afscheid nemen van jou. We zullen je ontzettend missen in ons team. Je bent altijd goedlachs en bereid om een collega te helpen. Je hebt je altijd enorm ingezet, met de nodige humor en een portie plezier. Veel succes met je nieuwe uitdaging!"

"Veel succes!"

Glimlach

Kirsten Wybouw en Valérie Renson van de MOD DAR/iV willen **NENA BREWEE** van de MOD DAR/iV en **LUK VERSCHOOREN** van het Agentschap voor Overheidspersoneel bedanken.

"Afgelopen jaar werden er binnen de Vlaamse overheid twee nieuwe Vlimpersmodules in gebruik genomen. Dat bracht de nodige kopzorgen met zich mee. Jullie stonden altijd klaar om met de glimlach een antwoord te geven op al onze vragen en een oplossing te zoeken voor onze problemen. Bedankt voor al die ondersteuning en jullie geduld."

"Jullie stonden
altijd klaar"

Win

Het platteland ontdekken met Luc Vander Elst (VLM) of genieten van de gedichten van Paul Bogaert (DAR)? Of toch liever naar de overzichtstentoonstelling van onze nationale trots Michaël Borremans? Het kan allemaal dankzij onze prijzenpot. Wie wil winnen, vult uiterlijk op 15 mei op www.vlaanderen.be/13 ons wedstrijdformulier in. Op www.UiTinVlaanderen.be vindt u meer doe-ideeën.

10 x 2 kaartjes Michaël Borremans

Wat?

Tot en met 3 augustus kunt u in **BOZAR in Brussel** naar *As sweet as it gets*, een overzichtstentoonstelling met werk van Michaël Borremans. In zijn gevarieerde oeuvre (tekeningen, schilderijen, films) staan de bedrieglijkheid van de voorstelling en de absurditeit van het bestaan centraal. Borremans gaat persoonlijke verwijzingen naar historische schilderijen van onder meer Velázquez, Goya en Manet niet uit de weg, en refereert ook vaak aan literatuur, fotografie en film.

Link met de Vlaamse overheid?

De expo kwam tot stand met steun van de collega's van Kunsten en Erfgoed.

5 boeken

Ons verlangen

Na het succesvolle *De slalom soft* schreef collega Paul Bogaert (DAR) de verrassende dichtbundel *Ons verlangen* over het dagelijkse leven, waarmee hij de Herman de Coninckprijs 2014 won. Op p. 9 kunt u een interview met Paul Bogaert lezen.

5 x 2 kaartjes Laïs plays Laïs

De dames van Laïs spelen hun titelloze debuutplaat integraal **op 29 mei in de Brusselse Ancienne Belgique** in het kader van *Rewind*. Eind vorige eeuw zorgde de plaat van Jorunn Bauweraerts, Nathalie Delcroix en Annelies Brosens voor een heuse folkrevival in België. Laïs stak (eeuwen)oude folksongs in een nieuw kleedje en gaf ze een moderne touch. Vooral

De Wijn, *Isabelle* en *'t Smidje* waren een schot in de roos. **Eén duo wint daarenboven een etentje in AB Resto, voorafgaand aan het concert.** AB Resto is elke weekdag open van 12 tot 14.30 uur en op concertavonden van 17.30 tot 21 uur en serveert broodjes, lichte snacks, verse dagsoep of een lunchmenu.

5 boeken

Plezant Platteland

Luc Vander Elst (VLM) neemt u in *Plezant Platteland* mee voor 25 boeiende daguitstappen op het Vlaamse platteland, vijf in elke provincie. Stuk voor stuk plekken die een gedaanteverwisseling ondergingen en zo opnieuw de moeite waard zijn om te ontdekken, mede dankzij de inspanning van de Vlaamse Landmaatschappij. Al meer dan 75 jaar zet de VLM zich in voor de omgevingskwaliteit op het Vlaamse platteland en in de stadsrand.

Pluspasvoordeel

1 Sportavakantiecheque van 250 euro

Ook tijdens de zomer van 2014 organiseert Sporta vakanties in binnen- en buitenland voor kinderen en jongeren van 5 tot 18 jaar. De Spring eruit!-vakanties van Sporta zijn toffe, originele en tot de verbeelding sprekende vakantieactiviteiten, waar kinderen en jongeren zich zowel lichamelijk, artistiek als creatief kunnen uitleven, onder het alziende oog van goed opgeleide monitoren. Kortom, het Spring eruit!-aanbod, zo'n 200 vakanties, bevat voor ieder wat wils.

PLUSPASVOORDEEL: Via PlusPas krijgt u 10 euro korting.

10 x 2 kaartjes

An American dream

Brussels Philharmonic duikt met Gershwin en Stravinsky de *roaring twenties* in. Tijdens de economische boom bereikte het Amerikaanse positivisme een kolkende climax. Het resultaat? Een waanzinnig uitgelaten sfeer, een blind geloof in de toekomst en uitbundige feesten. Dvorák's Negende Symfonie *Uit de nieuwe wereld* staat ook op het programma. Onder leiding van Michel Tabachnik, en met Jean-Yves Thibaudet aan de piano **op 30 mei in het Brusselse Flageygebouw.**

8 x 2 kaartjes

Heilig Bloedprocessie

Sinds het einde van de 13de eeuw is de Heilig Bloedprocessie niet weg te denken uit de Brugse geschiedenis. Acht duo's mogen **op 29 mei** plaatsnemen op de viptribune. De processie is een aaneenschakeling van straattoneel, zang, dans, choreografie en muziek, met als apotheose de verering van de relikwie van het Heilig Bloed. Maar liefst 1700 vrijwilligers werken mee aan Brugges mooiste dag.

10 x 2 kaartjes

Onwaarschijnlijk echt

Van 10 mei tot en met 31 augustus kunt u in de Koningin Fabiolazaal in Antwerpen naar *Onwaarschijnlijk echt. Magisch realisme en nieuwe zakelijkheid*, de nieuwste expo van de collega's van het KMSKA. Na Wereldoorlog I legden een aantal kunstenaars zich toe op vormen van realisme en illusionisme. Onderhuids is het modernisme aanwezig, zowel in de vormgeving als in de keuze van het onderwerp. U kunt er werk bewonderen van onder andere Paul Delvaux, Carel Willink, Pyke Koch, Raoul Hynckes, Gino Severini en Charley Toorop.

Info

- www.bozar.be
- www.sporta.be
- www.pluspas.be
- www.abconcerts.be
- www.paulbogaert.be
- www.brusselsphilharmonic.be
- www.kmska.be
- www.holyblood.com

afwezigheid op werk kantoor Vl. overh. in Leuven	keurmerk vreemd	toezichtsorgaan i/vm huisvesting Belgische zanger	spreekklank uitgevers- maatschappij	als gast vloeibaar gerecht	loofboom Bijbelse hoge priester	schrijftafel boven	deel van haven van Antwerpen
edelachtbare rol- schaatsen	geliefde van Julia geluidsband	9	rode kleurstof loofboom	3	melaatsheid deel van West-Vl.	11	en andere blok goud of metaal
ijzeren spijl helium	4	mansnaam	muurholte Ierland	rivier in Italië zout (Fr.)	trekdier gedoofd	brieven- snoer muzieknoet	getal nieuwe testament
veeartsenij- kundig toez. oceaan	6	internet- protocol jaartelling	2	aan- geslotene Griekse zeegod	8	wenteling titanium	graansoort
dooreen- mengen dozijn	10	vakantie egelachtig dier	laddersport alge	te zijner tijd selenium	claim departem. of defense	periode biefstuk	shilling hoogte
Amerika modieus	1	welke persoon aangenaam	armholte stierenvech- ter	hoofddeksel afgemat	5	kindergroet scandium	dun
eco- onderwijs bevestiging	golfterm kwaad	stoomschip smelting van ijs	oneven	pienter kunstleder	ten laatste bezit. voor- naamwoord	op grote afstand	
onnozel zwaard- walvis	Arabisch sultanaat lage druk	deel van een kindergebit	kilte kijkbuis	vooruit!	7		
wurgslang mentor	zacht metaal						

OPLOSSING

Met de letters uit de genummerde vakjes van de Zweedse puzzel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 mei naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in. **U maakt dan kans op een aankoopcheque!**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

De oplossing en de winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13.

Tevreden

Die middag spot ik naast ons in het Boudewijnrestaurant vijf stoere, gespierde en gebronsde mannen met een heerlijk Kempens accent. Dat type man is over het algemeen zeldzaam in onze kantoorcontreien. Zeldzamer zelfs dan de rode bosmier, de boomarter en de gekraagde roodstaart in de bossen die - aan hun uniform van het Agentschap voor Natuur en Bos te zien - hun normale biotoop zijn.

Op zo'n moment wou ik dat ik een stiel geleerd had. Stiekem ben ik stikjaloers op mensen die met hun handen kunnen werken. En droom ik ervan een paar weken per jaar bosarbeider te zijn. Met mijn botten de natuur in. Hout hakken. Palen de grond in kloppen. Paden onderhouden. Bruinverbrand de hitte verwensen tijdens de zomer. Op andere momenten in de modder ploeteren, vloekend op de regen.

En nu ik toch aan het solliciteren ben: met tenten sleuren in de Uitleendienst Kampeermateriaal in Nossegem, lijkt me ook een topjob. Vanwege de heerlijke werksfeer. Toen ik er vorig jaar een reportage maakte, was me opgevallen hoe tevreden en 'zen' alle collega's daar waren. En vroeg ik me achteraf af wat zij zouden vinden van het idee dat je geregeld van job moet veranderen. Of zij daar even moe van worden als ik.

Want in deze tijden van 'u moet geregeld van job veranderen, anders houdt u het nooit vol tot uw vijfentachtigste', stoort het me dat anderen voor mij willen bepalen dat ik om de zoveel tijd iets anders moet gaan doen. Om gemotiveerd te blijven? Alsof ik gedemotiveerd raak door wat ik doe. Alsof ik oud en dement ben, en niet meer in staat om zelf na te denken en mijn beslissingen dus maar moet overlaten aan de verpleging van de geriatrische afdeling.

Eerlijk? Ook als ik sommige hr-collega's bezig hoor, voel ik me abnormaal. Omdat ik na zes jaar dezelfde job bij de Vlaamse overheid nog niet gillend door de gangen loop en niet de drang heb om iets anders te doen. Want wat is er mis met tevreden zijn? Met gewoon goed te willen zijn in wat je doet? Hoeveel collega's doen gewoon graag wat ze doen? Veel. En die hebben er, net als ik, misschien helemaal geen behoefte aan om voortdurend iets anders te doen.

Dat vond ik dus. Tot ik in ons restaurant naast die stoere Kempense collega's zat ... en stiekem wegdroomde bij de gedachte aan ons eerste teamoverleg.

“Zouden zij even moe worden als ik van het idee dat je geregeld van job moet veranderen?”

Veerle Van Den Broeck, redacteur
www.twitter.com/veerlevan13

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

POLL

Hoeveel mails krijgt u per dag?

In onze poll vroegen we hoeveel mails u per dag krijgt. Het resultaat las u al op pagina 6. Hier volgen de reacties.

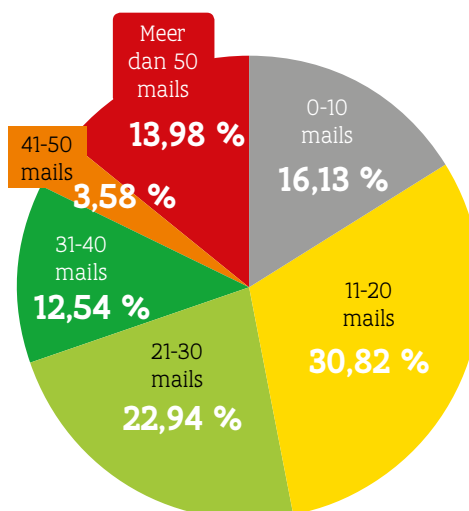
"Een warme oproep om zorgvuldig en vooral zuinig om te gaan met allen beantwoorden. Dat zorgt elke dag voor minstens enkele totaal overbodige mails!"

"Hoe raken al die spammails toch in onze inbox?"

"Sommige collega's gebruiken e-mail als chatkanaal. Dat vind ik vervelend."

"Tijd om alle mails meteen te lezen is er vaak niet en de vraag is hoe je nadien een efficiënte selectie maakt van de nog te lezen mails."

"Allerlei nieuwsbrieven van sociale netwerksites waarop ik me min of meer 'verplicht' heb geabonneerd (LinkedIn, Yammer ...) zorgen voor heel wat extra boodschappen zonder toegevoegde waarde. Daardoor duurt het langer om andere e-mails te beantwoorden en is er minder tijd om berichten te lezen die wel relevant zijn."

LEZERSBRIEVEN

Reacties op column 'Geen Filip', 13 nr. 47, januari-februari 2014

Herkenbaar

Ik denk dat ik niet de enige ben voor wie dit verhaal heel herkenbaar is. Op naar nog meer blinde besparingen?!

Patrick Barbé, Zorginspectie

Uitputbaar en uitputtend

Goed gezien, Maarten! Het 'meer doen met minder'-principe is inderdaad uitputbaar en uitputtend. Met minder mensen hetzelfde werk doen met dezelfde kwaliteit, is al meer dan genoeg.

Gerard Van Roey, VDAB

Lees vervolg p. 46 >

Floris' visie

SGFCORPI

> vervolg van p. 44

Luister naar je lichaam

Ik heb met meer dan gewone aandacht uw column gelezen omdat ik mezelf erin herken. Jaren heb ik voor mezelf de lat te hoog gelegd, hoewel ik wist dat ik roofofbouw pleegde op mijn lichaam. Maar je zit in het systeem, je bent plichtsbewust en je doet mee. Op mijn 56ste ben ik gelukkig eruit kunnen (of moeten) stappen, na herhaalde hartklachten. Ik kreeg medicijnen tegen hartritmestoornissen, er werd een ballonnetje ingeplant en na mijn hartinfarct kreeg ik overbruggingen. Een paar jaar later kreeg ik een pacemaker. Die werd na enkele jaren vervangen omdat hij niet meer voldeed. Nu draag ik sinds een paar jaar een defibrillator. Ik ben beperkt in alles wat ik doe. Een goede raad: luister naar je lichaam of je krijgt er spijt van. Alleen jij bent belangrijk, al is dat misschien moeilijk te begrijpen. Dat heeft niets met egoïsme te maken. Het is de taak van de werkgever om te zorgen voor een gezonde werksituatie.

Naam en adres bekend bij de redactie

De mening van de minister (uit 1994)

Reactie op lezersreactie 'Loon te laag voor niveau B', 13 nr. 47, januari-februari 2014

Na de invoering van het Vlaams personeelsstatuut en de bijpassende nieuwe salarisschalen op 1 januari 1994 heb ik hetzelfde vastgesteld als mijn collega Jan Kino ('De lonen zijn te laag voor medewerkers van niveau B'). Ik heb die vaststelling destijds aangekaart bij mijn

toenmalige vakbond en bij de toenmalige minister van Ambtenarenzaken.

De minister heeft me toen het volgende geantwoord: "Aangezien in het Vlaams personeelsstatuut niveau B en C als naastliggende niveaus worden beschouwd, is de loonspanning tussen die niveaus vrij laag gehouden. Bovendien moet rekening gehouden worden met de maximumbedragen voor het salaris van elk niveau, bepaald in het APKB (het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn). Een verhoging van de salarisschalen in niveau B heeft als gevolg dat de loonspanning tussen niveau C en B verhoogt, maar dat de loonspanning tussen niveau B en niveau A verlaagt, waardoor het probleem verschuift. Bovendien zijn we gebonden aan de voormelde maximale salarisbedragen voor elk niveau, bepaald in het APKB zodat er ter zake weinig ruimte blijft. Die problematiek moet bekeken worden in het kader van een vernieuwd beloningsbeleid, waarbij niet de graad, maar wel de zwaarte van de functie als beloningsbasis wordt gehanteerd. Er moet gestreefd worden naar interne billijkheid (loon naar werken) en externe competitiviteit."

Sabine Boeykens,
Vlaamse Belastingdienst

VRAAG VAN DE MAAND

WAT HAD U ALTIJD AL WILLEN WETEN? HEBT U EEN PRANGENDE VRAAG OVER HET REILEN EN ZEILEN BINNEN DE VLAAMSE OVERHEID? MAIL ZE NAAR 13@VLAANDEREN.BE EN WIJ ZOEKEN HET VOOR U UIT!

Hoe ver staat het AFM met het aanbieden van een gevarieerd aanbod van vegetarisch belegde broodjes? In de personeelsrestaurants kun je vaak terecht voor lekkere vlees- en visloze broodjes. Maar als je een broodjeslunch bestelt, is het aanbod veel beperkter.

MAARTEN STIEPERAERE, VLM

Ben Nauwelaers, communicatieverantwoordelijke bij het Agentschap voor Facilitair Management (AFM): "Vanaf mei breiden we het aanbod van onze broodjes in al onze restaurants aanzienlijk uit. De keuze aan beleg, ook vegetarisch, zal groter worden. De broodjes die in onze restaurants beschikbaar zijn, zullen ook besteld kunnen worden voor vergaderingen. Tijdelijk beleg (zoals dat van de dag en van de week) zal plaatsmaken voor beleg dat gedurende langere tijd wordt aangeboden. Een voorsmaakje van het vegetarische beleg dat er zit aan te komen: eiersla, brie, tomaat-mozzarella, seizoensbereidingen met asperges ..." Meer leest u op p. 20.

Uw reactie hier?

Individuele lezersbrieven zijn welkom op de 13-redactie, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel, of op 13@vlaanderen.be. Ook reacties die gepost worden op de 13-website (www.vlaanderen.be/13), kunnen overgenomen worden in het magazine. Het volledige reglement vindt u op www.vlaanderen.be/13.

13 biedt troost en respect

Reactie op edito 'Top 100', 13 nr. 47, januari-februari 2014

Ik ontvang sinds kort 13 in de bus. Het grote voordeel van zo'n papieren blad is dat de huisgenoten van alle ambtenaren spontaan betrokken worden bij het werk van hun partner, moeder of vader. 13 is daardoor een beetje zoals de (papieren) getrouwheidsboodschappen van automerken en andere consumptiegoederen: 'u hebt goed gekozen en u maakt met z'n allen deel uit van een warme familie'. Dat is belangrijk, want ons werk speelt zich niet alleen op kantoor af. We nemen het - helaas vaak letterlijk - mee naar huis en zijn er mentaal meer mee bezig dan ons lief is. Onze thuisomgeving vangt dat voor een stuk op en speelt zo een veel grotere rol dan doorgaans wordt aangenomen. Daarom kan de impact van een papieren magazine, dat achteloos in de huiskamer rondslingerd, nauwelijks overschat worden. Het is misschien wel de meest efficiënte hr-investering om de balans

tussen werk en privé mee in evenwicht te houden. En als je het mij vraagt, zijn de eventuele meerkosten van een papieren exemplaar (in vergelijking met bijvoorbeeld een digitale versie op een website) een nuttige investering.

Zeker als er in het Editio dingen worden geschreven die mensen troost en respect bieden - zoals in het laatste nummer - is het effect groot. Het moet een hart onder de riem zijn om aan je huisgenoten te kunnen tonen dat het inderdaad ongehoord is dat je via de pers de afschaffing van je eigen entiteit moest vernemen, of dat je als afdelingshoofd tussen hamer en aambeeld fantastisch werk levert. Misschien is het zelfs de eerste keer dat iemand zoiets op papier zet. Zulke dingen doen deugd, en het zou zonde zijn om ze op te sluiten op het intranet of in een app op een tablet. Geef mij maar papier en inkt. Keep up the good work!

Gerd Van Den Eede, Onderwijsinspectie

Overheid opdoeken?

Reactie op het bericht dat er eind 2013 al 7,1 % minder Vlaamse ambtenaren waren dan in 2009. De vooropgestelde personeelsbesparing is daarmee al ruimschoots behaald (p.9).

'Afgesproken personeelsbesparing', lees ik. Aan ons werd niets gevraagd. Maar als we zo voortdoen, kunnen we de overheid opdoeken en alles door de privésector tegen marktconforme prijzen laten uitvoeren.

Erik van Cauter,
Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

Vind ons leuk op Facebook

www.facebook.com/13magazine

TAALTIP

Wat is de correcte schrijfwijze: zit- en statafel of zit-en-statafel?

Zowel *zit-en-statafel* als *zit- en statafel* is correct, maar er is een verschil in betekenis.

Zit-en-statafel is een samenstelling met de woordgroep *zit en sta* als linkerdeel. Als zo'n woordgroep in een samenstelling wordt gebruikt, beschouwen we ze als een samen koppeling en schrijven we koppeltekens tussen de delen. Een *zit-en-statafel* is één tafel waaraan je zowel kunt zitten als staan. In de praktijk wordt de combinatie meestal in die betekenis gebruikt. Bijvoorbeeld: *Een zit-en-statafel zorgt voor een comfortabeler werkhouding en stimuleert beweging tijdens de werkuren.* In deze combinatie kun je het voegwoord *en* ook weglaten: *zit-statafel*.

Zit- en statafel is een samentrekking van *zittafel* en *statafel*. Bij een samentrekking kun je het voegwoord *en* niet weglaten. Bij *zit- en statafel* gaat het om twee verschillende tafels: een tafel om aan te zitten, en een tafel om aan te staan, bijvoorbeeld *Ze hadden zit- en statafels gezet in de feestzaal; Op de nieuwjaarsreceptie kon je kiezen tussen een zit- of statafel.*

Tip: Abonneer u op het e-zine Taalink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon.

Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in de bus en is één keer genoeg? Doe dan net zoals 412 andere lezers van 13 en laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we ervoor dat twee voortaan één wordt!

68%

WARM NEST

GA VOOR EEN 100% WARM NEST
EN BESPAAR TOT € 65
PER MAAND OP UW ENERGIEFACTUUR.

Wist u dat een huis pas energiezuinig is met dakisolatie én muurisolatie én een hoogrendementsketel én dubbele beglazing? Alleen dan bespaart u maximaal. Bovendien heeft u recht op een fikse premie.

Nog werk aan uw nest? Doe de 4-punten-isolatie-test op energiesparen.be en ontdek uw premies.

Vragen?
Bel gratis 1700.

energiesparen.be